

PATVIRTINTA
Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros
centro direktoriaus 2019 m. d.
įsakymu Nr.

MEDIENOS GAMINIŲ IR BALDŲ GAMYBOS SEKTORIAUS PROFESINIS STANDARTAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Medienos gaminių ir baldų gamybos sektoriaus profesinis standartas (toliau – Standartas), nustato medienos gaminių ir baldų gamybos sektorių, jo posektorių ir pagrindinius veiklos procesus, sektoriaus kvalifikacijas ir jų aprašus.

2. Standarto rekvizitai:

2.1. standarto pavadinimas: Medienos gaminių ir baldų gamybos sektoriaus profesinis standartas;

2.2. standarto valstybinis kodas: PSC02.

3. Standarte vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatyme, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme, Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme.

II SKYRIUS MEDIENOS GAMINIŲ IR BALDŲ GAMYBOS SEKTORIAUS APIBRĖŽIMAS PAGAL EKONOMINĖS VEIKLOS RŪŠIŲ KLASIFIKATORIŲ

4. Medienos gaminių ir baldų gamybos sektoriaus profesinis standartas apima medienos pjaustymo ir obliavimo, gaminių ir dirbinių iš medienos, kamštienos, šiaudų ir pynimo medžiagų gamybos, plaušienos, popieriaus ir kartono gamybos bei popieriaus ir kartono gaminių gamybos ir įvairios paskirties baldų gamybos veiklas pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių, patvirtintą Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“.

5. Medienos gaminių ir baldų gamybos sektorių sudaro šie posektoriai:

5.1. medienos ir medienos gaminių gamybos;

5.2. baldų gamybos;

5.3. popieriaus ir popieriaus gaminių gamybos.

6. Medienos ir medienos gaminių posektoriui yra būdingos šios veiklos:

6.1. medienos mechaninis apdirbimas;

6.2. medienos cheminis ir terminis apdorojimas;

6.3. gaminių ir dirbinių iš medienos, šiaudų ir pynimo medžiagų gamyba, kuri apima:

6.3.1. lukšto ir medienos plokščių gamybą;

6.3.2. grindinių dangų ir parketo gamybą;

6.3.3. stalių dirbinių ir kitų statybinių gaminių gamybą, kuri apima:

6.3.3.1. pjautinės medienos (neapipjautų, apipjautų lentų, tašų) gamybą;

6.3.3.2. langų, durų ir laiptų gamybą;

6.3.3.3. rąstinių ir karkasinių namų elementų gamybą;

6.3.4. medinės taros gamybą;

6.3.5. kitų medienos gaminių gamybą, dirbinių šiaudų ir pynimo medžiagų gamybą.

7. Išskirtinos šios tipinės medienos ir medienos gaminių posektoriaus darbo vietos: medienos apdirbimo įmonės, staliaus dirbtuvės, statybos ir remonto, statybos organizacijos, įmonių remonto cechai.

8. Baldų gamybos posektoriui būdingos šios veiklos:

8.1. įstaigos ir prekybos įmonių (parduotuvių) baldų gamyba;

8.2. virtuvės baldų gamyba;

8.3. minkštų baldų ir čiužinių gamyba;

8.4. kitų baldų gamyba (korpusiniai baldai, groteliniai baldai).

9. Išskirtinos šios tipinės baldų gamybos posektoriaus darbo vietos: baldų gamybos įmonės, baldų gamybos cechai.

10. Popieriaus ir popieriaus gaminių gamybos posektoriui būdingos šios veiklos:

10.1. plaušienos, popieriaus ir kartono gamyba, kuri apima:

10.1.1. plaušienos gamybą ir antrinių popieriaus žaliavų (makulatūros) perdirbimą;

10.1.2. popieriaus ir kartono gamybą;

10.2. popieriaus ir kartono gaminių gamyba, kuri apima:

10.2.1. gofruotojo popieriaus ir kartono bei taros iš popieriaus ir kartono gamybą;

10.2.2. buitinių ir higienos reikmenų bei tualetų reikmenų gamybą;

10.2.3. popierinių raštinės reikmenų gamybą;

10.2.4. sieninės apdailos iš popieriaus gamybą.

11. Išskirtinos šios tipinės popieriaus ir popieriaus gaminių gamybos posektoriaus darbo vietos: popieriaus ir jo gaminių gamybos įmonės.

12. Išskirtinos šios tipinės medienos gaminių ir baldų gamybos sektoriaus darbo sąlygos: darbas uždaroje patalpoje (galima svyruojanti temperatūra), būdingas individualus ir komandinis darbas. Darbuotojas dirba pagal nustatytą darbo grafiką ar atskirai suderintu laiku, gali būti organizuojamas ir darbas pamainomis.

III SKYRIUS

MEDIENOS GAMINIŲ IR BALDŲ GAMYBOS SEKTORIAUS KVALIFIKACIJOS

13. Medienos gaminių ir baldų gamybos sektoriui priskiriamos šios kvalifikacijos:

13.1. medienos ir medienos gaminių bei baldų gamybos posektoriai:

13.1.1. baldžius;

13.1.2. medienos apdirbėjo padėjėjas;

13.1.3. medienos apdirbimo staklininkas;

13.1.4. medienos gaminių gamybos inžinierius;

13.1.5. medienos gaminių ir baldų gamybos meistras;

13.1.6. pjautinės medienos gamybos operatorius;

13.1.7. stalius;

13.2. popieriaus ir popieriaus gaminių gamybos posektoriai:

13.2.1. popieriaus gamybos mašinų operatorius;

13.2.2. popieriaus gamybos inžinierius.

14. Medienos gaminių ir baldų gamybos sektoriaus kvalifikacijų priskyrimas Lietuvos kvalifikacijų lygiams pagal Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 535 „Dėl Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo patvirtinimo“, priedą „Lietuvos kvalifikacijų lygiai“ bei atitikmuo pagal Europos Sąjungos Tarybos 2017 m. gegužės 22 d. Tarybos rekomendaciją dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sandaros, kuria panaikinama 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos kūrimo (OL 2017 C189, p. 1), yra nurodytas Standarto 1 priede.

15. Medienos gaminių ir baldų gamybos sektoriaus kvalifikacijų aprašai pateikiami Standarto 2 priede.

Medienos gaminių ir baldų gamybos
sektoriaus profesinio standarto
1 priedas

**MEDIENOS GAMINIŲ IR BALDŲ GAMYBOS SEKTORIAUS KVALIFIKACIJŲ
PRISKYRIMAS KVALIFIKACIJŲ LYGIAMS**

Kvalifikacijos pavadinimas	Kvalifikacijos lygis (pagal Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 535 „Dėl Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo patvirtinimo“, priedą)	Kvalifikacijos lygis (pagal Europos Sąjungos Tarybos 2017 m. gegužės 22 d. Tarybos rekomendaciją dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sandaros, kuria panaikinama 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos kūrimo (OL 2017 C 189, p. 1))
Posektoriaus pavadinimas – Medienos ir medienos gaminių bei baldų gamybos posektorius		
Medienos apdirbėjo padėjėjas	II	II
Baldžius	III	III
Medienos apdirbimo staklininkas	III	III
Pjautinės medienos gamybos operatorius	III	III
Stalius	III	III
Baldžius	IV	IV
Medienos apdirbimo staklininkas	IV	IV
Pjautinės medienos gamybos operatorius	IV	IV
Stalius	IV	IV
Medienos gaminių ir baldų gamybos meistras	V	V
Medienos gaminių gamybos inžinierius	VI	VI
Medienos gaminių gamybos inžinierius	VII	VII
Posektoriaus pavadinimas – Popieriaus ir popieriaus gaminių gamybos posektorius		
Popieriaus gamybos mašinų operatorius	IV	IV
Popieriaus gamybos inžinierius	VI	VI
Popieriaus gamybos inžinierius	VII	VII

Medienos gaminių ir baldų gamybos
sektoriaus profesinio standarto
2 priedas

MEDIENOS GAMINIŲ IR BALDŲ GAMYBOS SEKTORIAUS KVALIFIKACIJŲ APRAŠAI

I SKYRIUS

MEDIENOS IR MEDIENOS GAMINIŲ BEI BALDŲ GAMYBOS POSEKTORIAUS KVALIFIKACIJŲ APRAŠAI

1. Kvalifikacijos pavadinimas: medienos apdirbėjo padėjėjas, Lietuvos kvalifikacijų lygis II (pagal Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 535 „Dėl Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo patvirtinimo“, priedą Lietuvos kvalifikacijų lygiai“ (toliau – LTKS))

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: medienos apdirbimas medienos apdirbimo ir baldų gamybos įmonėse.</p> <p>Veiklos uždaviniai: 1) vykdyti bendrąsias veiklas medienos apdirbimo ir baldų gamybos įmonėse; 2) padėti apdirbti medieną; 3) pakuoti medienos medžiagas, ruošinius, pusfabrikačius, baigtinę produkciją.</p> <p>Tipinės darbo priemonės: asmeninės apsaugos priemonės, rankiniai, hidrauliniai transportavimo įrenginiai, įvairaus tipo stacionarūs transporteriai, rūšiavimo linijos, pakavimo įrenginiai ir kt.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: veikla susijusi su rankiniu fiziniu darbu, dirbama patalpose.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą.</p> <p>Papildoma informacija: medienos apdirbėjo padėjėjas savo veikloje vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos reikalavimais, kitais padėjėjo darbus reglamentuojančiais dokumentais. Jam svarbios šios asmeninės savybės: fizinė ištvermė, dėmesio koncentracija, kūno koordinacija, gebėjimas dirbti komandoje. Medienos apdirbėjo padėjėjas veiktas atlieka koordinuojamas ir prižiūrimas aukštesnės kvalifikacijos darbuotojo. Jis pagal nurodymus atlieka paprastus veiksmus ir operacijas, padeda aukštesnės kvalifikacijos darbuotojams, atlikdamas užduotis naudojami rašytine ir žodine informacija, teikia grįžtamąjį ryšį. Kvalifikaciją įgijęs asmenys galės dirbti medienos apdirbimo ir baldų gamybos įmonėse.</p>	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Bendrosios veiklos medienos apdirbimo ir baldų gamybos įmonėse vykdymas (LTKS II)	Sandėliuoti medžiagas, ruošinius, surinkimo vienetus ir gaminius.	Saugaus krovinių perkėlimo rankomis ir sandėliavimo taisyklės. Gamybiniais procesams reikalingų medžiagų, ruošinių, gaminių

		krovimas ir sandėliavimas pagal aukštesnės kvalifikacijos darbuotojo nurodymus, jam prižiūrint darbų eigą ir kokybę.
	Transportuoti medžiagas, ruošinius, surinkimo vienetus ir gaminius.	Asmeninės apsaugos priemonės, darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos reikalavimai. Gamybiniam procesams reikalingų medžiagų, ruošinių, gaminių transportavimas rankiniais, hidrauliniiais vežimėliais pagal aukštesnės kvalifikacijos darbuotojo nurodymus, jam prižiūrint darbų eigą ir kokybę. Darbas prie įvairaus tipo transporterių (juostiniai, grandininiai ir kt.).
	Palaikyti tvarką darbo vietoje.	Darbo vietos tvarkos palaikymas, tvarkingas žaliavų, ruošinių, apdirbtų detalių išdėstymas, darbo priemonių išdėstymas tam skirtose zonose. Dulkių, drožlių ir kitų smulkinių valymas nuo darbo stalų, įrenginių, grindų ir kitų objektų.
Medienos apdirbimas (LTKS II)	Rūšiuoti medieną.	Įvairių medienos ydų ir defektų atpažinimas ir rūšiavimas: šakos, plyšiai, grybiniai, vabzdžių pažeidimai. Džiovinimo defektai: per didelis drėgnis, plyšiais, persimetimai, spalviniai pakeitimai ir kt. Apdirbimo defektai: išdraskymai, iškandimai, matmenų, formos netikslumai ir kt. Biologinių medienos rūšių atpažinimas, spygliuočių ir lapuočių rūšys. Kokybinis rūšiavimas pagal įvairius standartus. Medienos rūšiavimas pagal stipruminius reikalavimus vizualiniu ir mašininu metodu remiantis EN 14081:2007 standartu „Statybinė mediena. Stiprumo klasės“ pagal aukštesnės kvalifikacijos darbuotojo nurodymus, jam prižiūrint darbų eigą ir kokybę.
	Padėti apdirbti medieną staklėmis ir linijomis.	Apdirbtų detalių, ruošinių ir kitokio pavidalo medienos objektų priėmimas, sudėjimas į rietuves, rietuvių suveržimas, stabilizavimas

		ir kiti pagalbiniai medienos apdirbimo darbai pagal aukštesnės kvalifikacijos darbuotojo nurodymus, jam prižiūrint darbų eigą ir kokybę.
	Smulkinti medienos apdirbimo atraižas.	Atraižų smulkinimas įvairaus tipo smulkintuvais, smulkinių transportavimas įvairiais įrenginiais, malkų pjovimas diskiniiais pjūklais, sudėjimas į rietuves bei dėžes pagal aukštesnės kvalifikacijos darbuotojo nurodymus, jam prižiūrint darbų eigą ir kokybę.
	Apdirbti medieną rankiniais įrankiais prieš apdailą pagal nurodymus.	Rankinis ruošinių, detalių šlifavimas, glaistymas, gruntavimas, impregnavimas, antipirenavimas pagal aukštesnės kvalifikacijos darbuotojo nurodymus, jam prižiūrint darbų eigą ir kokybę.
Medienos medžiagų, ruošinių, pusfabrikačių baigtinės produkcijos pakavimas (LTKS II)	Pakuoti medienos medžiagas, ruošinius bei pusfabrikačius.	Medžiagų, ruošinių rietuvių suveržimas diržais, juostomis, supakavimas plėvele, gofruotu kartonu ir kitokiomis medžiagomis. Pusfabrikačių, ruošinių supakavimas plėvele, gofruotu kartonu ir kitokiomis medžiagomis.
	Pakuoti baigtinę produkciją.	Detalių komplektavimas, taisyklingas sudėliojimas, supakavimas rankiniu būdu plėvele, gofruotu kartonu ir kitokiomis medžiagomis pagal aukštesnės kvalifikacijos darbuotojo nurodymus, jam prižiūrint darbų eigą ir kokybę. Darbas plėvelės vyniojimo, juostų užtraukimo ir kitais pakavimo įrenginiais.
<i>Reikalavimai asmeniui, siekiančiam įgyti kvalifikaciją (išsilavinimas, kvalifikacija, profesinė patirtis) (jeigu taikoma)</i>	Pradinis išsilavinimas.	
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacija įgyjama mokantis pagal formaliojo profesinio mokymo programą arba iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Kvalifikacijos įgijimui taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos įstatymus (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų	

	aprašais, kurie išreiškia slenkstinių (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas vadovaujantis švietimo ir mokslo ministro nustatyta ir su ūkio ministru bei socialinės apsaugos ir darbo ministru suderinta asmens įgytų kompetencijų vertinimo tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitikimas Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

2. Kvalifikacijos pavadinimas: baldžius, LTKS III

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: baldų ir jų elementų gamyba.</p> <p>Veiklos uždaviniai: 1) gaminti baldus ir jų elementus; 2) paruošti baldus realizuoti.</p> <p>Tipinės darbo priemonės: baldų gamybos įrankiai, staklės, įrenginiai.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: veikla susijusi su rankiniu fiziniu darbu, dirbama patalpose.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą.</p> <p>Papildoma informacija: baldžius savo veikloje vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos reikalavimais. Jam svarbios šios asmeninės savybės: kruopštumas, dėmesio koncentracija, kūno koordinacija, fizinė ištvermė, gebėjimas dirbti komandoje. Baldžius užduotis vykdo savarankiškai. Jis geba planuoti savo veiklą pagal pateiktas užduotis, naudodamasis aukštesnės kvalifikacijos asmens pagalba, prisitaikyti prie veiklos būdų, medžiagų ir priemonių įvairovės, atlieka įvairius veiklos veiksmus ir operacijas, pritaikydamas žinomus ir išbandytus sprendimus, naudodamasis brėžiniais, specifikacijomis, technologinėmis žiniomis ir žodine informacija. Baldžiui veiklos uždavinius nustato aukštesnės kvalifikacijos asmuo. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti baldų gamybos įmonėse arba steigti smulkųjį verslą.</p>	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Bendrosios veiklos baldų gamybos įmonėje vykdymas (LTKS III)	Sandėliuoti medžiagas, ruošinius, surinkimo vienetus ir gaminius.	Saugaus krovinių perkėlimo rankomis ir sandėliavimo taisyklės. Baldžiaus darbams reikalingų medžiagų, ruošinių, gaminių krovimas ir sandėliavimas. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.
	Paruošti ir sutvarkyti baldžiaus darbo vietą.	Asmeninės apsaugos priemonės, darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos,

		<p>aplinkosaugos reikalavimai. Baldžiaus darbams reikalingų darbo priemonių, įrangos, inventoriaus ir įrankių paruošimas. Medžiagų išdėstymas darbo zonoje, darbo vietos, atlikus darbus, sutvarkymas, atliekų rūšiavimas ir sutvarkymas. Ergonomikos principai, baldžiaus darbo vietos paruošimo reikalavimai ir jų laikymasis. Sinchroninės gamybos sistemos pagrindai. Profesinės rizikos veiksnių, būdų ir priemonių rizikai mažinti žinojimas ir taikymas. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.</p>
	Skaityti baldų gamybos darbo brėžinius.	Baldų brėžinių standartai ir braižymo būdai. Darbo brėžinių skaitymas, eskizavimas.
	Nustatyti lakštinių medžiagų ir masyvinės medienos kokybinę rūšį.	Baldų gamyboje naudojamos lakštinės medžiagos (medienos drožlių, plaušų skiedrų ir kitų smulkinių plokštės, fanera), joms taikomi pagrindiniai kokybės reikalavimai. Medienos biologinės, kokybinės rūšies, pagrindinių pjūvių, anatominių požymių (balanos, branduolio, šerdies), ydų nustatymas.
	Matuoti, žymėti ruošinius ir apskaičiuoti žaliavų sąnaudas.	Baldų ruošinių ir detalių matavimas pagal darbo brėžinius arba eskizus rulete, sulankstomu metru, kampumačiu, slankmačiu. Ruošinių bei detalių ant medienos ruošinių žymėjimas liniuotėmis, lekalais. Medienos medžiagų sąnaudų apskaičiavimas, užlaidų nustatymas.
Baldų gamyba iš lakštinių medžiagų (LTKS III)	Pjaustyti lakštines medžiagas baldams gaminti.	Lakštinių medžiagų pjaustymas pozicinėmis staklėmis.
	Atlikti antrines lakštinių medžiagų ruošinių apdirbimo operacijas.	Kiaurymių grėžimas ruošiniuose ir detalėse. Ruošinių ir detalių kraštų apdirbimas (apdailinimas). Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.

	Surinkti baldus iš lakštinių medžiagų.	Korpusinių baldų surinkimas. Baldų vienetų (stalčių, korpusų) surinkimas iš atskirų detalių. Baldų surinkimas iš vienetų ar atskirų detalių. Baldų furnitūros montavimas. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.
	Paruošti baldus realizuoti.	Atskirų gaminių, jų vienetų pakavimas plėvele, gofruotu kartonu ar kitomis medžiagomis. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.
Baldų gamyba iš masyvinės medienos (LTKS III)	Pjaustyti masyvinę medieną baldams gaminti.	Medienos pjaustymo staklių pjovimo įrankių keitimas, nustatymas, atraminių, kreipiančiųjų, pastūmos ir kitų prietaisų reguliavimas, nustatymas. Masyvinės medienos pjaustymas diskinėmis, juostinėmis staklėmis išilgai, skersai, įžambiai, kreivai. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.
	Atlikti antrines masyvinės medienos ruošinių baldams gaminti paruošimo operacijas.	Antrinių masyvios medienos apdirbimo staklių pjovimo įrankių keitimas, nustatymas, atraminių, kreipiančiųjų, pastūmos ir kitų prietaisų reguliavimas, nustatymas. Obliavimas leistuvinėmis, reismusinėmis, obliavimo staklėmis. Klijavimo įrenginių darbo režimų keitimas, spaudimo atramų reguliavimas, nustatymas. Tašelių, skydų, ilginių sandūrų klijavimas įvairaus tipo presais. Darbas su gręžimo frezavimo, tekinimo, šlifavimo, kalibravimo ir kitomis antrinio apdirbimo staklėmis. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.
	Surinkti baldus iš masyvinės medienos ruošinių.	Grotelinių, korpusinių ir kitų baldų surinkimas. Baldų furnitūros montavimas. Baldų vienetų

		(stalčių, korpusų) surinkimas iš atskirų detalių. Baldų surinkimas iš vienetų ar atskirų detalių. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.
	Paruošti baldus realizuoti.	Atskirų gaminių, jų vienetų pakavimas plėvele, gofruotu kartonu ar kitomis medžiagomis. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.
Minkštųjų baldų gamyba (LTKS III)	Pjaustyti minkštinamąsias, apmušimo ir papildomas minkštųjų baldų gamybos medžiagas.	Minkštinamųjų ir papildomų medžiagų pjaustymo įrenginių pjovimo įrankių keitimas, nustatymas, atraminių, kreipiančiųjų, pastūmos ir kitų prietaisų reguliavimas, nustatymas. Porolono pjaustymas į lapus, detales. Tikslių iškarpų baldų gaminiams siūti gamavimo būdai. Audinio žymėjimo ir sukirpimo būdai. Apmušimo medžiagų klojinių skersinis, išilginis pjaustymas. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.
	Formuoti ir klijuoti minkštinamąsias ir papildomas minkštųjų baldų gamybos medžiagas.	Minkštųjų baldų karkasai, rėmai, minkštinamųjų, paklotinių ir papildomų medžiagų formavimas, klijavimas kontaktiniais kljais. Spyruoklių, paminkštinimo ir dengiančių medžiagų išdėstymo ir pritvirtinimo būdai. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.
	Surinkti ir apmušti minkštuosius baldus.	Minkštinamųjų, aptraukimo ir apmušimo medžiagų savybės. Minkštųjų baldų furnitūros montavimas, dekoratyvinių detalių, sagčių, juostelių, sagų ir kitų priedų pridaigstymo, priklijavimo ir prisiuvimo būdai. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.

	Paruošti baldus realizuoti.	Atskirų gaminių, jų vienetų pakavimas plėvele, gofruotu kartonu ar kitomis medžiagomis. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.
<i>Reikalavimai asmeniui, siekiančiam įgyti kvalifikaciją (išsilavinimas, kvalifikacija, profesinė patirtis) (jeigu taikoma)</i>	Pagrindinis išsilavinimas.	
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacija įgyjama mokantis pagal formaliojo profesinio mokymo programą arba iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Kvalifikacijos įgijimui taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos įstatymus (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas vadovaujantis švietimo ir mokslo ministro nustatyta ir su ūkio ministru bei socialinės apsaugos ir darbo ministru suderinta asmens įgytų kompetencijų vertinimo tvarka.	
<i>Kvalifikacijos atitikimas Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	

3. Kvalifikacijos pavadinimas: medienos apdirbimo staklininkas, LTKS III

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: darbas su pozicinėmis medienos apdirbimo staklėmis, įrenginiais, kompiuterinio skaitmeninio valdymo (CNC) centrais.</p> <p>Veiklos uždaviniai: 1) vykdyti bendrąsias veiklas medienos apdirbimo įmonėje; 2) dirbti pozicinėmis (vieno technologinio veiksmo) medienos apdirbimo staklėmis ir įrenginiais; 3) dirbti medienos apdirbimo CNC centrais.</p> <p>Tipinės darbo priemonės: asmeninės apsaugos priemonės, medienos apdirbimo įrankiai, įrenginiai ir staklės, CNC centrai ir kt.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: veikla susijusi su rankiniu fiziniu darbu, dirbama patalpose.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą.</p> <p>Papildoma informacija: medienos apdirbimo staklininkas savo veikloje vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos,</p>
------------------------------------	---

	<p>aplinkosaugos reikalavimais. Jam svarbios šios asmeninės savybės: kruopštumas, dėmesio koncentracija, kūno koordinacija, fizinė ištvermė, gebėjimas dirbti komandoje. Medienos apdirbimo staklininkas veikia savarankiškai, prisiima atsakomybę už veiklos atlikimo procedūrų ir rezultatų kokybę, geba pasirinkti atlikimo būdus, medžiagas, priemones ir kontroliuoja veiklos kokybę. Jis geba planuoti savo veiklą pagal pateiktas užduotis, naudojantis aukštesnės kvalifikacijos asmens pagalba, prisitaikyti prie veiklos būdų, medžiagų ir priemonių įvairovės. Jis atlieka įvairius veiklos veiksmus ir operacijas, pritaikant žinomus ir išbandytus sprendimus, naudojantis brėžiniais, specifikacijomis, technologinėmis žiniomis ir žodine informacija. Medienos apdirbimo staklininkui veiklos uždavinius nustato aukštesnės kvalifikacijos asmuo. Kvalifikaciją įgijęs asmenys galės dirbti medienos apdirbimo įmonėse arba steigti smulkųjį verslą.</p>	
<p><i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i></p>	<p><i>Kompetencijos</i></p>	<p><i>Kompetencijų ribos</i></p>
<p>Bendrosios veiklos medienos apdirbimo įmonėje vykdymas (LTKS III)</p>	<p>Sandėliuoti medžiagas, ruošinius, surinkimo vienetus ir gaminius.</p>	<p>Saugaus krovinių perkėlimo rankomis ir sandėliavimo taisyklės. Medienos apdirbimo staklininko darbams reikalingų medžiagų, ruošinių, gaminių krovimas ir sandėliavimas. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.</p>
	<p>Paruošti ir sutvarkyti medienos apdirbimo staklininko darbo vietą.</p>	<p>Asmeninės apsaugos priemonės, darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos reikalavimai. Medienos apdirbimo staklininko darbams reikalingų darbo priemonių, įrangos, inventoriaus ir įrankių paruošimas. Medžiagų išdėstymas darbo zonoje, darbo vietos, atlikus darbus, sutvarkymas, atliekų rūšiavimas ir sutvarkymas. Ergonomikos principai, staklininko darbo vietos paruošimo reikalavimai ir jų laikymasis. Profesinės rizikos veiksnių, būdų ir priemonių rizikai mažinti žinojimas ir taikymas. Sinchroninės gamybos sistemos pagrindai. Gamybos efektyvinimo priemonių įgyvendinimas, naudojimas bei priežiūra. Tvarkos užtikrinimas darbo vietoje pagal 5S sistemą. Darbai atliekami</p>

		vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.
	Skaityti medienos gaminių darbo brėžinius.	Medienos gaminių brėžinių standartai. Darbo brėžinių skaitymas, eskizavimas.
	Nustatyti medienos biologinę ir kokybinę rūšis.	Medienos biologinės, kokybinės rūšies, pagrindinių pjūvių, anatominių požymių (balanos, branduolio, šerdies), ydų nustatymas.
	Matuoti, žymėti medieną ir apskaičiuoti žaliavų sąnaudas.	Medienos ruošinių ir detalių matavimas pagal darbo brėžinius arba eskizus rulete, sulankstomu metru, slankmačiu. Ruošinių ir detalių ant medienos žymėjimas liniuotėmis, lekalais. Medienos sąnaudų apskaičiavimas, medienos užlaidų nustatymas.
Darbas pozicinėmis (vieno technologinio veiksmo) medienos apdirbimo staklėmis ir įrenginiais (LTKS III)	Dirbti rupaus medienos apdirbimo staklėmis.	Rupaus apdirbimo staklių pjovimo įrankių keitimas, nustatymas, atraminių, kreipiančiųjų, pastūmos ir kitų prietaisų reguliavimas, nustatymas. Staklių valdymas. Pjaustymas diskiniiais, juostiniais, rėminiais pjūklais išilgai, skersai, įžambiai, kreivai. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.
	Dirbti glotnaus medienos apdirbimo staklėmis.	Glotnaus apdirbimo staklių pjovimo įrankių keitimas, nustatymas, atraminių, kreipiančiųjų, pastūmos ir kitų prietaisų reguliavimas, nustatymas. Staklių valdymas. Darbas su leistuvinėmis, reismusinėmis, keturpusėmis obliavimo, frezavimo staklėmis. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.
	Dirbti konstrukcinių medienos elementų gamybos staklėmis.	Konstrukcinių elementų gamybos staklių pjovimo įrankių keitimas, nustatymas, atraminių, kreipiančiųjų, pastūmos ir kitų prietaisų reguliavimas, nustatymas. Staklių valdymas.

		Darbas dygių, lizdų frezavimo, skylių gręžimo, skobimo, tekinimo staklėmis. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.
	Dirbti medienos šlifavimo staklėmis.	Šlifavimo staklių juostų keitimas, nustatymas, atraminių, kreipiančiųjų, pastūmos ir kitų prietaisų reguliavimas, nustatymas. Staklių valdymas. Darbas su juostinėmis, diskinėmis, būgninėmis, šlifavimo staklėmis. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.
	Dirbti medienos kljavimo įrenginiais.	Kljavimo įrenginių darbo režimų keitimas, spaudimo atramų reguliavimas, nustatymas. Kljavimo įrenginių valdymas. Tašų, skydų, ilginių sandūrų kljavimas įvairaus tipo presais. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.
	Dirbti medienos smulkinimo įrenginiais.	Medienos smulkinimo įrenginių pjovimo įrankių keitimas, nustatymas, pastūmos ir kitų prietaisų reguliavimas, nustatymas. Įrenginių valdymas. Atpjovų, atraizų smulkinimas įvairaus tipo smulkintuvais. Saugus smulkinimo žaliavos padavimas į smulkintuvą, smulkinių masės transportavimas į tolimesnius technologinius įrenginius. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.
	Dirbti medienos smulkinių presavimo įrenginiais.	Medienos smulkinių presavimo įrenginių presavimo prietaisų keitimas, nustatymas, pastūmos ir kitų prietaisų reguliavimas, nustatymas. Įrenginių valdymas. Darbas su granuliu, briketų gamybos įrenginiais. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės

		kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.
Darbas kompiuterinio skaitmeninio valdymo (CNC) medienos apdirbimo centrais (LTKS III)	Dirbti 3 ašių universaliais medienos apdirbimo CNC centrais.	Pjovimo įrankių, ruošinio prispaudimo įrenginių parinkimas, nustatymas, derinimas pagal apdirbamą medžiagą, centrų funkcijas ir gaminio techninius reikalavimus. 3 ašių CNC centrų programavimo pagrindai. Darbas 3 ašių universaliais medienos apdirbimo CNC centrais. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.
	Dirbti 4 ašių universaliais medienos apdirbimo CNC centrais.	Pjovimo įrankių, ruošinio prispaudimo įrenginių parinkimas, nustatymas, derinimas pagal apdirbamą medžiagą, centrų funkcijas ir gaminio techninius reikalavimus. 4 ašių CNC centrų programavimo pagrindai. Darbas 4 ašių universaliais medienos apdirbimo CNC centrais. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.
<i>Reikalavimai asmeniui, siekiančiam įgyti kvalifikaciją (išsilavinimas, kvalifikacija, profesinė patirtis) (jeigu taikoma)</i>	Pagrindinis išsilavinimas.	
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacija įgyjama mokantis pagal formaliojo profesinio mokymo programą arba iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Kvalifikacijos įgijimui taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos įstatymus (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas vadovaujantis švietimo ir mokslo ministro nustatyta ir su ūkio ministru bei socialinės apsaugos ir darbo ministru suderinta asmens įgytų kompetencijų vertinimo tvarka.	

<i>Kvalifikacijos atitikimas Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.
---	------------

4. Kvalifikacijos pavadinimas: pjautinės medienos gamybos operatorius, LTKS III

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: apvaliosios medienos rūšiavimas, rąstų pjaustymas į pjautinę medieną, jos rūšiavimas, sandėliavimas. Veiklos uždaviniai: 1) vykdyti bendrąsias veiklas medienos apdirbimo įmonėje; 2) paruošti apvaliąją medieną pjaustymui; 3) pjaustyti rąstus; 4) rūšiuoti ir sandėliuoti pjautinę medieną. Tipinės darbo priemonės: asmeninės apsaugos priemonės, rąstų rūšiavimo, nužievinimo, pjaustymo ir pjautinės medienos transportavimo, rūšiavimo, paketavimo įrenginiai. Tipinės darbo sąlygos: veikla susijusi su rankiniu fiziniu darbu, dirbama patalpose ir lauke. Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą. Papildoma informacija: pjautinės medienos gamybos operatorius savo veikloje vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos reikalavimais. Jam svarbios šios asmeninės savybės: dėmesio koncentracija, kūno koordinacija, fizinė ištvermė, gebėjimas dirbti komandoje. Pjautinės medienos gamybos operatorius geba planuoti savo veiklą pagal pateiktas užduotis, naudojantis aukštesnės kvalifikacijos asmens pagalba, prisitaikyti prie veiklos būdų, medžiagų ir priemonių įvairovės. Jis atlieka įvairius veiklos veiksmus ir operacijas, pritaikydamas žinomus ir išbandytus sprendimus, naudojami brėžiniais, specifikacijomis, technologinėmis žiniomis ir žodine informacija. Pjautinės medienos gamybos operatoriumi veiklos uždavinius nustato aukštesnės kvalifikacijos asmuo. Kvalifikaciją įgijęs asmenys galės dirbti pjautinės medienos apdirbimo įmonėse arba steigti smulkųjį verslą.</p>	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Bendrosios veiklos medienos apdirbimo įmonėje vykdymas (LTKS III)	Paruošti ir sutvarkyti pjautinės medienos gamybos operatoriaus darbo vietą.	Asmeninės apsaugos priemonės, darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos reikalavimai. Pjautinės medienos gamybos operatoriaus darbams reikalingų darbo priemonių, įrangos, inventoriaus ir įrankių paruošimas. Medžiagų išdėstymas darbo zonoje, darbo vietos, atlikus darbus, sutvarkymas, atliekų rūšiavimas ir sutvarkymas. Ergonomikos principai, staliaus

		darbo vietos paruošimo reikalavimai ir jų laikymasis. Profesinės rizikos veiksnių, būdų ir priemonių rizikai mažinti žinojimas ir taikymas. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.
	Skaityti rąstų pjaustymo rinkinių (sąstatų) korteles.	Rąstų pjaustymo būdai, tinkamiausio sąstato parinkimas, norint gauti spindulinius arba tangentinius pjūvius.
	Matuoti medieną ir apskaičiuoti žaliavų sąnaudas.	Apvaliosios ir pjautinės matavimas, tūrio apskaičiavimas, naudojimasis apvaliosios medienos tūrio lentelėmis.
Apvaliosios medienos pjaustymas (LTKS III)	Rūšiuoti apvaliąją medieną.	Apvaliosios medienos rūšiavimas įvertinant biologinę rūšį, matmenis, kreivumą, ydas. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.
	Nužievinti apvaliąją medieną.	Juostinių rąstų pjaustymo staklių diskinių žievės įpjoviklių nustatymas, atšipusių keitimas. Rąstų nužievinimo įrenginių įrankių keitimas, nustatymas, derinimas, pastūmos ir kitų prietaisų reguliavimas, nustatymas. Rąstų nužievinimo įrenginių valdymas. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.
	Pjaustyti rąstus mechanizuotu būdu.	Rąstų pjaustymo staklių pjovimo įrankių keitimas, nustatymas, atraminių, kreipiančiųjų, pastūmos ir kitų prietaisų reguliavimas, nustatymas. Pjaustymas horizontaliomis siaurajuostėmis diskinėmis staklėmis, gateriais. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.
Pjautinės medienos rūšiavimas ir sandėliavimas (LTKS III)	Rūšiuoti pjautinę medieną.	Medienos biologinės, kokybinės rūšies, pagrindinių pjūvių, anatominių požymių (balanos, branduolio, šerdies), ydų, matmenų

		ir kitų parametų nustatymas. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.
	Sandėliuoti pjautinę medieną.	Saugaus krovinių perkėlimo rankomis ir sandėliavimo taisyklės. Pjautinės medienos gamybai reikalingų žaliavų, krovimas ir sandėliavimas. Medienos rietuvių formavimas rankiniu būdu. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.
<i>Specializacijos kvalifikacijos vienetas (nurodant jo lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Pjautinės medienos gamyba mobiliisiais įrenginiais (LTKS III)	Pjaustyti rąstus mobiliosiomis juostinėmis staklėmis.	Mobiliųjų rąstų pjaustymo staklių transportavimas automobiliu, staklių sumontavimas ir laikinos darbo vietos įrengimas. Mobilųjų rąstų pjaustymo staklių pjovimo įrankių keitimas, nustatymas, rąsto užvertimo ant staklių, pastūmos ir kitų prietaisų reguliavimas, nustatymas. Pjaustymas mobiliomis rąstų pjaustymo staklėmis. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.
	Smulkinti atpjovas mobiliuoju smulkintuvu.	Mobiliojo atpjovų smulkintuvo transportavimas automobiliu, smulkintuvo sumontavimas ir laikinos darbo vietos įrengimas. Mobiliojo atpjovų smulkintuvo įrankių keitimas, nustatymas, pastūmos ir kitų prietaisų reguliavimas, nustatymas. Atpjovų smulkinimas mobiliuoju smulkintuvu. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.
<i>Reikalavimai asmeniui, siekiančiam įgyti kvalifikaciją (išsilavinimas, kvalifikacija, profesinė patirtis) (jeigu taikoma)</i>	Pagrindinis išsilavinimas.	
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacija įgyjama mokantis pagal formaliojo profesinio mokymo programą arba iš profesinės veiklos patirties.	

<i>Kvalifikacijos įgijimui taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos įstatymus (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas vadovaujantis švietimo ir mokslo ministro nustatyta ir su ūkio ministru bei socialinės apsaugos ir darbo ministru suderinta asmens įgytų kompetencijų vertinimo tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitikimas Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

5. Kvalifikacijos pavadinimas: stalius, LTKS III

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: staliaus gaminių gamyba pozicinėmis medienos apdirbimo staklėmis, įrenginiais, kompiuterinio skaitmeninio valdymo (CNC) centrais.</p> <p>Veiklos uždaviniai: 1) vykdyti bendrąsias veiklas medienos apdirbimo įmonėje; 2) apdirbti medieną rankiniais ir elektriniais medienos apdirbimo įrankiais; 3) apdirbti medieną pozicinėmis (vieno technologinio veiksmo) staklėmis ir įrenginiais bei medienos apdirbimo CNC centrais; 4) gaminti staliaus gaminius.</p> <p>Tipinės darbo priemonės: asmeninės apsaugos priemonės, rankiniai, elektriniai staliaus įrankiai, medienos apdirbimo įrenginiai ir staklės, CNC centrai.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: veikla susijusi su rankiniu fiziniu darbu, dirbama patalpose.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą.</p> <p>Papildoma informacija: stalius savo veikloje vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos reikalavimais. Jam svarbios šios asmeninės savybės: kruopštumas, dėmesio koncentracija, kūno koordinacija, fizinė ištvermė, gebėjimas dirbti komandoje. Stalius užduotis vykdo savarankiškai, jo veiklos priežiūra apsiriboja užduoties atlikimo kokybės kontrole. Jis geba planuoti savo veiklą pagal pateiktas užduotis, naudodamasis aukštesnės kvalifikacijos asmens pagalba, prisitaikyti prie veiklos būdų, medžiagų ir priemonių įvairovės, atlieka įvairius veiklos veiksmus ir operacijas, pritaikydamas žinomus ir išbandytus sprendimus, naudodamasis brėžiniais, specifikacijomis, technologinėmis žiniomis ir žodine informacija. Staliui veiklos uždavinius nustato aukštesnės</p>
------------------------------------	---

	kvalifikacijos asmuo. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti medienos apdirbimo įmonėse.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Bendrosios veiklos medienos apdirbimo įmonėje vykdymas (LTKS III)	Sandėliuoti medžiagas, ruošinius, surinkimo vienetus ir gaminius, nustatyti medienos rūšis.	Saugaus krovinių perkėlimo rankomis ir sandėliavimo taisyklės. Staliam darbams reikalingų medžiagų, ruošinių, gaminių krovimas ir sandėliavimas. Medienos biologinės, kokybinės rūšies, pagrindinių pjūvių, anatominių požymių (balana, branduolys, šerdis), ydų nustatymas. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.
	Paruošti ir sutvarkyti staliam darbo vietą.	Asmeninės apsaugos priemonės, darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos reikalavimai. Staliam darbams reikalingų darbo priemonių, įrangos, inventoriaus ir įrankių paruošimas. Medžiagų išdėstymas darbo zonoje darbo vietos, atlikus darbus, sutvarkymas, atliekų rūšiavimas ir sutvarkymas. Ergonomikos principai, staliam darbo vietos paruošimo reikalavimai ir jų laikymasis. Profesinės rizikos veiksmų, būdų ir priemonių rizikai mažinti žinojimas ir taikymas. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.
	Skaityti medienos gaminių darbo brėžinius.	Medienos gaminių brėžinių standartai ir braižymo būdai. Darbo brėžinių skaitymas. Nesudėtingų darbo brėžinių braižymas ir eskizavimas rankiniu būdu, grafinio vaizdavimo kompiuterių programų pagrindai. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.
	Matuoti, žymėti medieną ir apskaičiuoti žaliavų sąnaudas.	Medienos matavimas pagal darbo brėžinius arba eskizus rulete, sulankstomu metru, kampumačiu, slankmačiu. Ruošinių bei detalių

		ant medienos žymėjimas liniuotėmis, lekalais. Medienos sąnaudų apskaičiavimas, medienos užlaidų nustatymas. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.
Medienos apdirbimas rankiniais ir elektriniais staliaus įrankiais (LTKS III)	Apdirbti medieną rankiniais staliaus įrankiais.	Rankinių staliaus įrankių paruošimas darbui, įrankių galandimas, reguliavimas, rankenų tvarkymas. Medienos kalimas įvairaus tipo plaktukais, lizdų kaltavimas rankiniais kaltais, pjaustymas įvairaus tipo rankiniais pjūklais, obliavimas įvairaus tipo rankiniais obliais, skylių gręžimas rankiniais grąžtais, medienos šlifavimas rankiniu būdu šlifavimo audeklu arba popieriumi. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.
	Apdirbti medieną rankiniais-elektriniais staliaus įrankiais.	Rankinių-elektrinių staliaus įrankių paruošimas darbui, pjovimo įrankių keitimas, nustatymas, įvairių priedų (liniuočių, atramų, fiksatorių ir pan.) uždėjimas, nustatymas. Medienos pjaustymas diskiniiais rankiniais-elektriniais pjūklais, siaurapjūkliais, obliavimas, frezavimas rankiniais-elektriniais įrankiais, šlifavimas rotaciniais, ekscentriniais, linijiniais, juostiniais šlifuoškiais, gręžimas, sukimas rankiniais-elektriniais, akumulatoriniais gręžtuvais, suktuvais. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.
Medienos apdirbimas staklėmis, įrenginiais ir 3 ašių CNC centrais (LTKS III)	Apdirbti medieną pozicinėmis (vieno technologinio veiksmo) staklėmis.	Pirminio medienos apdirbimo staklių pjovimo įrankių keitimas, nustatymas, atraminių, kreipiančiųjų, pastūmos ir kitų prietaisų reguliavimas, nustatymas. Staklių valdymas. Pjaustymas diskinėmis, juostinėmis, rėminėmis staklėmis

		<p>išilgai, skersai, įžambiai, kreivai. Darbas leistuvinėmis, reismusinėmis, keturpusėmis obliavimo, frezavimo, dygių, lizdų frezavimo, skylių gręžimo, skobimo, tekimo, juostinėmis, diskinėmis, būgninėmis, kalibravimo šlifavimo staklėmis. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.</p>
	<p>Apdirbti medieną 3 ašių universaliais medienos apdirbimo CNC centrais.</p>	<p>Pjovimo įrankių, ruošinio prispaudimo įrenginių parinkimas, nustatymas, derinimas pagal apdirbamą medžiagą, centrų funkcijas ir gaminio techninius reikalavimus. 3 ašių CNC centrų programavimo pagrindai. Darbas 3 ašių universaliais medienos apdirbimo CNC centrais. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.</p>
	<p>Klijuoti medienos gaminius, naudojant klijavimo įrenginius.</p>	<p>Klijavimo įrenginių darbo režimų keitimas, spaudimo atramų reguliavimas, nustatymas. Klijavimo įrenginių valdymas ir kontrolė. Tašų, skydų, ilginių sandūrų klijavimas įvairaus tipo presais. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.</p>
<p>Stalčiaus gaminių gaminimas (LTKS III)</p>	<p>Gaminti tiesmetrinius gaminius ir kitus interjero elementus.</p>	<p>Durų, langų, laiptų apvadų, grindjuosčių, stiklajuosčių ir kitokių tiesinių profilinių gaminių gamyba. Sijų, kolonų apdailos elementų, palangių, medinių dekoratyvinių pertvarų, sienelių, širmų ir kitų interjero elementų gamyba. Gaminių apdaila rankiniu ir mechanizuotu būdu. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.</p>

	Gaminti langus, duris.	Tradicinių, Euro IV68 langų, vidinių, rėminių, įsprūdinių, skydinių durų gamyba. Gaminių apdaila rankiniu ir mechanizuotu būdu. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.
<i>Specializacijos kvalifikacijos vienetas (nurodant jo lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Stalio gaminių apdaila (LTKS III)	Apdailinti stalio gaminius rankiniu būdu.	Medžiagų ir įrankių apdailinimo procesams parinkimas ir paruošimas. Reikiamos sudėties, koncentracijos apdailos medžiagų paruošimas. Priešapdailinis stalio gaminių paruošimas: glaistymas, šlifavimas. Stalio gaminių dažymas, lakavimas, beicavimas teptukais, voleliais, tamponais ir kitais rankiniais apdailos įrankiais. Tarpapdailinis šlifavimas (sušiaušimas) rankiniu būdu, blizginimas (poliravimas). Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.
	Apdailinti stalio gaminius mechanizuotu būdu.	Medžiagų, įrenginių ir įrankių apdailinimo procesams parinkimas ir paruošimas. Reikiamos sudėties, koncentracijos apdailos medžiagų paruošimas. Priešapdailinis stalio gaminių paruošimas: glaistymas, šakų, sakinių kišenėlių užtaisymas, šlifavimas mechanizuotu būdu. Stalio gaminių dažymas, lakavimas, beicavimas įvairaus tipo pulverizatoriais. Tarpapdailinis šlifavimas (sušiaušimas) mechanizuotu būdu. Blizginimas (poliravimas) mechanizuotu būdu. Darbai atliekami vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir jam prižiūrint darbų kokybę.

<i>Reikalavimai asmeniui, siekiančiam įgyti kvalifikaciją (išsilavinimas, kvalifikacija, profesinė patirtis) (jeigu taikoma)</i>	Pagrindinis išsilavinimas.
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacija įgyjama mokantis pagal formaliojo profesinio mokymo programą arba iš profesinės veiklos patirties.
<i>Kvalifikacijos įgijimui taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos įstatymus (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas vadovaujantis švietimo ir mokslo ministro nustatyta ir su ūkio ministru bei socialinės apsaugos ir darbo ministru suderinta asmens įgytų kompetencijų vertinimo tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitikimas Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

6. Kvalifikacijos pavadinimas: baldžius, LTKS IV

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: baldų ir jų elementų gamyba.</p> <p>Veiklos uždaviniai: 1) gaminti baldus ir jų elementus; 2) apdailinti ir remontuoti baldus.</p> <p>Tipinės darbo priemonės: baldų gamybos įrankiai, staklės, įrenginiai, linijos.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: veikla susijusi su rankiniu fiziniu darbu, dirbama patalpose.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą.</p> <p>Papildoma informacija: baldžius savo veikloje vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos reikalavimais. Jam svarbios šios asmeninės savybės: kruopštumas, dėmesio koncentracija, kūno koordinacija, fizinė ištvermė, gebėjimas dirbti komandoje. Baldžius veiktas atlieka savarankiškai, prisiima atsakomybę už veiklos atlikimo procedūrų ir rezultatų kokybę, geba pasirinkti atlikimo būdus, medžiagas, priemones ir kontroliuoja veiklos kokybę, geba pritaikyti įvairius ne visuomet gerai žinomus ir išbandytus sprendimus, medžiagas ir įrankius, priima sprendimus dėl paruošiamųjų darbų, prižiūri jam pavaldžių, žemesnės kvalifikacijos darbuotojų veiklą, skiria jiems užduotis. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti baldų gamybos įmonėse arba steigti smulkųjį verslą.</p>
------------------------------------	--

<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Bendrosios veiklos baldų gamybos įmonėje vykdymas (LTKS IV)	Sandėliuoti medžiagas, ruošinius, surinkimo vienetus ir gaminius.	Saugaus krovinių perkėlimo rankomis ir sandėliavimo taisyklės. Baldžiaus darbams reikalingų medžiagų, ruošinių, gaminių krovimas ir sandėliavimas. Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.
	Paruošti ir sutvarkyti baldžiaus darbo vietą.	Asmeninės apsaugos priemonės, darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos reikalavimai. Baldžiaus darbams reikalingų darbo priemonių, įrangos, inventoriaus ir įrankių paruošimas. Medžiagų išdėstymas darbo zonoje, darbo vietos, atlikus darbus, sutvarkymas, atliekų rūšiavimas ir sutvarkymas. Ergonomikos principai, baldžiaus darbo vietos paruošimo reikalavimai ir jų laikymasis. Sinchroninės gamybos sistemos. Darbo vietų modernizavimas, efektyvesnių darbo vietų kūrimas ir LEAN sistemos diegimas. Profesinės rizikos veiksnių, būdų ir priemonių rizikai mažinti žinojimas, taikymas ir atsakomybė. Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.
	Skaityti baldų gamybos darbo brėžinius.	Baldų brėžinių standartai ir braižymo būdai. Darbo brėžinių skaitymas. Nesudėtingų darbo brėžinių braižymas ir eskizavimas, naudojant grafinio vaizdavimo kompiuterių programas.
	Nustatyti lakštinių medžiagų ir masyvinės medienos kokybinę rūšį.	Baldų gamyboje naudojamos lakštinės medžiagos (medienos drožlių, plaušų skiedrų ir kitų smulkinių plokštės, fanera), medžiagų sudėtis ir joms taikomi pagrindiniai kokybės reikalavimai. Medienos biologinės, kokybinės rūšies, pagrindinių pjūvių, anatominių požymių (balanos,

		branduolio, šerdies), ydų nustatymas.
	Matuoti, žymėti ruošinius ir apskaičiuoti žaliavų sąnaudas.	Baldų ruošinių ir detalių matavimas pagal darbo brėžinius arba eskizus rulete, sulankstomu metru, kampumačiu, slankmačiu. Ruošinių bei detalių ant medienos ruošinių žymėjimas liniuotėmis, lekalais. Medienos medžiagų sąnaudų apskaičiavimas, užlaidų nustatymas. Darbas elektroniniais matavimo stendais ir kitomis inovatyviomis matavimo priemonėmis.
Baldų gamyba iš lakštinių medžiagų (LTKS IV)	Pjaustyti lakštines medžiagas baldams gaminti.	Lakštinių medžiagų pjaustymas pozicinėmis staklėmis ir formatinėmis kompiuterinio skaitmeninio valdymo (CNC) pjaustymo staklėmis, kreivalinijinis ruošinių frezavimas universaliomis CNC staklėmis.
	Atlikti antrines lakštinių medžiagų ruošinių apdirbimo operacijas.	Kiaurymių grėžimas ruošiniuose ir detalėse. Ruošinių ir detalių kraštų apdirbimas (apdailinimas). Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.
	Surinkti baldus iš lakštinių medžiagų.	Korpusinių baldų surinkimas. Minkštųjų baldų rėmų ir karkasų gamyba. Baldų vienetų (stalčių, korpusų) surinkimas iš atskirų detalių. Baldų surinkimas iš vienetų ar atskirų detalių. Baldų furnitūros montavimas. Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.
Baldų gamyba iš masyvinės medienos (LTKS IV)	Pjaustyti masyvinę medieną baldams gaminti.	Medienos pjaustymo staklių pjovimo įrankių keitimas, nustatymas, staklių derinimas, atraminių, kreipiančiųjų, pastūmos ir kitų prietaisų reguliavimas, nustatymas. Staklių valdymas ir kontrolė. Masyvinės medienos pjaustymas diskinėmis, juostinėmis staklėmis išilgai, skersai, įžambiai, kreivai. Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų

		instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.
	Atlikti antrines masyvinės medienos ruošinių baldams gaminti paruošimo operacijas.	Antrinių masyvios medienos apdirbimo staklių pjovimo įrankių keitimas, nustatymas, staklių derinimas, atraminių, kreipiančiųjų, pastūmos ir kitų prietaisų reguliavimas, nustatymas. Staklių valdymas ir kontrolė. Obliavimas leistuvinėmis, reismusinėmis, keturpusėmis obliavimo staklėmis. Klijavimo įrenginių darbo režimų keitimas, spaudimo atramų reguliavimas, nustatymas. Klijavimo įrenginių valdymas ir kontrolė. Tašelių, skydų, ilginių sandūrų klijavimas įvairaus tipo presais. Darbas su gręžimo, frezavimo, tekinimo, šlifavimo ir kitomis antrinio apdirbimo staklėmis. Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.
	Surinkti baldus iš masyvinės medienos ruošinių.	Grotelinių, korpusinių ir kitų baldų surinkimas. Baldų furnitūros montavimas. Baldų vienetų (stalčių, korpusų) surinkimas iš atskirų detalių. Baldų surinkimas iš vienetų ar atskirų detalių. Minkštų baldų rėmų ir karkasų gamyba. Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.
Minkštųjų baldų gamyba (LTKS IV)	Pjaustyti minkštinamąsias, apmušimo ir papildomas minkštųjų baldų gamybos medžiagas.	Minkštinamųjų ir papildomų medžiagų pjaustymo įrenginių pjovimo įrankių keitimas, nustatymas, derinimas, atraminių, kreipiančiųjų, pastūmos ir kitų prietaisų reguliavimas, nustatymas. Įrenginių valdymas ir kontrolė. Porolono pjaustymas į lapus, detales, profilius, trimatis porolono pjaustymas. Tikslių iškarpų baldų gaminiams siūti gaminimo būdai. Audinio žymėjimo ir sukirpimo būdai. Apmušimo medžiagų klojinių skersinis, išilginis,

		kreivalinijinis pjaustymas. Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.
	Formuoti ir klijuoti minkštinamąsias ir papildomas minkštųjų baldų gamybos medžiagas.	Minkštųjų baldų karkasai, rėmai, minkštinamųjų, paklotinių ir papildomų medžiagų formavimas, klijavimas kontaktiniais kljais. Spyruoklių, paminkštinimo ir dengiančių medžiagų išdėstymo ir pritvirtinimo būdai. Klijų parinkimas, saugus naudojimas, purškimas pulverizatoriais. Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.
	Surinkti ir apmušti minkštuosius baldus.	Minkštinamųjų, aptraukimo ir apmušimo medžiagų savybės. Minkštųjų baldų furnitūros montavimas, dekoratyvinių detalių, sagčių, juostelių, sagų ir kitų priedų pridaigstymo, priklijavimo ir prisiuvimo būdai. Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.
<i>Specializacijos kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Baldų remontas (LTKS IV)	Parinkti baldų remontui reikalingas medžiagas ir apskaičiuoti remonto sąnaudas.	Baldų remonto rūšys. Baldų remontui naudojamos medžiagos ir priemonės. Remonto medžiagų parinkimas ir pritaikymas, remonto sąnaudų įvertinimas.
	Taisyti baldų mechaninius defektus.	Remonto technologijų parinkimas ir remonto darbų apimčių įvertinimas. Įvairaus tipo baldų ir jų elementų remontas (detalių pakeitimas naujomis, esamų remontas, jų stiprinimas). Baldų jungčių remontas.
	Taisyti baldų apdailos defektus.	Baldų apdailinių paviršių remonto technologijų parinkimas ir remonto darbų apimčių įvertinimas.
Baldinių medžiagų siuvimas (LTKS IV)	Sukirpti baldines medžiagas.	Brėžinių ir iškarpų parinkimas, lekalų parengimas, lekalų išdėstymas. Medžiagos, jų struktūra,

		<p>technologinės savybės ir sukirpimo ypatumai. Žaliavos išiegos vertinimas. Detalių žymėjimas medžiagoje rankiniu ir mechaniniu būdu. Rankinis ir mechaninis medžiagų klojimas, skirtumai klojant skirtingo asortimento medžiagas. Siuvinio detalių sukirpimas. Sukirpimo įrenginiai, kilnojamosios ir stacionarios supjovimo mašinos, jų veikimo principai, saugumo instrukcijos, parametrų nustatymo reikalavimai. Kerпамų medžiagų defektų nustatymas. Kirpinių kokybės vertinimas (vizualus patikrinimas, pamatavimas, palyginimas su šablonais ir pagal technologinius gaminio dokumentus). Pagrindiniai sukirpimo defektai, jų šalinimas.</p>
	Paruošti baldinių medžiagų detales.	<p>Medžiagos siuvimo būdai. Detalių apdorojimo būdai, siuvimo technologija ir schemas. Jungiamųjų, kraštų apdorojimo ir apdailos mašinių siūlių siuvimas.</p>
	Jungti atskiras baldinių medžiagų detales į gaminį.	<p>Detalių jungimo į gaminį technologija, schemas, tarpusavyje susijusių technologinių siuvimo operacijų atlikimo seka. Jungiamosios, kraštų apdorojimo ir apdailos mašininės siūlės, jų siuvimas.</p>
	Atlikti baigiamuosius baldinių medžiagų siuvimo darbus.	<p>Baigiamieji siuvimo darbai, drėgminio šiluminio apdorojimo darbai. Drėgminio šiluminio apdorojimo įranga, jos parametrų nustatymas. Medžiagų atsparumas karščiui. Furnitūros, detalių tvirtinimas. Gaminio kokybės įvertinimas.</p>
Kietųjų baldų apdaila (LTKS IV)	Apdailinti kietuosius baldus rankiniu būdu.	<p>Medžiagų ir įrankių apdailinimo procesams parinkimas ir paruošimas. Reikiamos sudėties ir koncentracijos apdailos medžiagų paruošimas. Priešapdailinis medienos gaminių paruošimas: glaistymas, šlifavimas. Baldų lakavimas, beicavimas teptukais, voleliais, tamponais ir kitais rankiniais apdailos įrankiais.</p>

		Tarpapdailinis šlifavimas (sušiaušimas) rankiniu būdu, blizginimas (poliravimas).
	Apdailinti kietuosius baldus mechanizuotu būdu.	Medžiagų, įrenginių ir įrankių apdailinimo procesams parinkimas ir paruošimas. Reikiamos sudėties, koncentracijos apdailos medžiagų paruošimas. Priešapdailinis medienos gaminių paruošimas: glaistymas, šakų, sakinių kišenėlių užtaisymas, šlifavimas mechanizuotu būdu. Baldų dažymas, lakavimas, beicavimas įvairaus tipo pulverizatoriais. Tarpapdailinis šlifavimas (sušiaušimas) mechanizuotu būdu. Blizginimas (poliravimas) mechanizuotu būdu.
<i>Reikalavimai asmeniui, siekiančiam įgyti kvalifikaciją (išsilavinimas, kvalifikacija, profesinė patirtis) (jeigu taikoma)</i>	Vidurinis išsilavinimas.	
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacija įgyjama mokantis pagal formaliojo profesinio mokymo programą arba iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Kvalifikacijos įgijimui taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos įstatymus (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas vadovaujantis švietimo ir mokslo ministro nustatyta ir su ūkio ministru bei socialinės apsaugos ir darbo ministru suderinta asmens įgytų kompetencijų vertinimo tvarka.	
<i>Kvalifikacijos atitikimas Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	

7. Kvalifikacijos pavadinimas: medienos apdirbimo staklininkas, LTKS IV

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: darbas pozicinėmis medienos apdirbimo staklėmis, įrenginiais, kompiuterinio skaitmeninio valdymo (CNC) centrais, medienos medžiagų, ruošinių ir gaminių gamybos linijomis. Veiklos uždaviniai: 1) vykdyti bendrąsias veiklas medienos apdirbimo įmonėje; 2) dirbti pozicinėmis (vieno technologinio
------------------------------------	--

	<p>veiksmo) medienos apdirbimo staklėmis ir įrenginiais; 3) dirbti kompiuterinio skaitmeninio valdymo (CNC) medienos apdirbimo centrais; 4) dirbti automatizuotomis medienos apdirbimo linijomis.</p> <p>Tipinės darbo priemonės: asmeninės apsaugos priemonės, medienos apdirbimo įrankiai, įrenginiai ir staklės, CNC centrai, linijos ir kt.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: veikla susijusi su rankiniu fiziniu darbu, dirbama patalpose.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą.</p> <p>Papildoma informacija: medienos apdirbimo staklininkas savo veikloje vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos reikalavimais, kitais staklininko darbus reglamentuojančiais dokumentais. Jam svarbios šios asmeninės savybės: kruopštumas, dėmesio koncentracija, kūno koordinacija, fizinė ištvermė, gebėjimas dirbti komandoje. Medienos apdirbimo staklininkas veiktas atlieka savarankiškai, prisiima atsakomybę už veiklos atlikimo procedūrų ir rezultatų kokybę, geba pasirinkti atlikimo būdus, medžiagas, priemones ir kontroliuoja veiklos kokybę, geba pritaikyti įvairius ne visuomet gerai žinomus ir išbandytus sprendimus, medžiagas ir įrankius, priima sprendimus dėl paruošiamųjų darbų, prižiūri jam pavaldžių, žemesnės kvalifikacijos darbuotojų veiklą, skiria jiems užduotis. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti medienos apdirbimo įmonėse arba steigti smulkujų verslą.</p>	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Bendrosios veiklos medienos apdirbimo įmonėje vykdymas (LTKS IV)	Sandėliuoti medžiagas, ruošinius, surinkimo vienetus ir gaminius.	Saugaus krovinių perkėlimo rankomis ir sandėliavimo taisyklės. Medienos apdirbimo staklininko darbams reikalingų medžiagų, ruošinių, gaminių krovimas ir sandėliavimas. Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.
	Paruošti ir sutvarkyti medienos apdirbimo staklininko darbo vietą.	Asmeninės apsaugos priemonės, darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos reikalavimai. Medienos apdirbimo staklininko darbams reikalingų darbo priemonių, įrangos, inventoriaus ir įrankių paruošimas. Medžiagų išdėstymas darbo zonoje, darbo vietos, atlikus darbus, sutvarkymas,

		atliekų rūšiavimas ir sutvarkymas. Ergonomikos principai, staklininko darbo vietos paruošimo reikalavimai ir jų laikymasis. Profesinės rizikos veiksnių, būdų ir priemonių rizikai mažinti žinojimas, taikymas ir atsakomybė. Sinchroninės gamybos sistemos. Darbo vietų modernizavimas, efektyvesnių darbo vietų kūrimas, LEAN sistemos 5S priemonių taikymas. Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.
	Skaityti medienos gaminių darbo brėžinius.	Medienos gaminių brėžinių standartai ir braižymo būdai. Darbo brėžinių skaitymas. Nesudėtingų darbo brėžinių braižymas ir eskizavimas, naudojant grafinio vaizdavimo kompiuterių programas.
	Nustatyti medienos biologinę ir kokybinę rūšis.	Medienos biologinės, kokybinės rūšies, pagrindinių pjūvių, anatominių požymių (balanos, branduolio, šerdies), ydų nustatymas.
	Matuoti, žymėti medieną ir apskaičiuoti žaliavų sąnaudas.	Medienos ruošinių ir detalių matavimas pagal darbo brėžinius arba eskizus rulete, sulankstomu metru, kampumačiu, slankmačiu. Ruošinių bei detalių ant medienos žymėjimas liniuotėmis, lekalais. Medienos sąnaudų apskaičiavimas, medienos užlaidų nustatymas. Darbas elektroniniais matavimo stendais ir kitomis inovatyviomis matavimo priemonėmis.
Darbas pozicinėmis (vieno technologinio veiksmo) medienos apdirbimo staklėmis ir įrenginiais (LTKS IV)	Dirbti rupaus medienos apdirbimo staklėmis.	Rupaus apdirbimo staklių pjovimo įrankių keitimas, nustatymas, staklių derinimas, atraminių, kreipiančiųjų, pastūmos ir kitų prietaisų reguliavimas, nustatymas. Staklių valdymas ir kontrolė. Pjaustymas diskiniiais, juostiniais, rėminiais pjūklais išilgai, skersai, įžambiai, kreivai. Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų

		instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.
	Dirbti glotnaus medienos apdirbimo staklėmis.	<p>Glotnaus apdirbimo staklių pjovimo įrankių keitimas, nustatymas, staklių derinimas, atraminių, kreipiančiųjų, pastūmos ir kitų prietaisų reguliavimas, nustatymas.</p> <p>Staklių valdymas ir kontrolė.</p> <p>Darbas leistuvinėmis, reismusinėmis, keturpusėmis obliavimo, frezavimo staklėmis.</p> <p>Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.</p>
	Dirbti konstrukcinių medienos elementų gamybos staklėmis.	<p>Konstrukcinių elementų gamybos staklių pjovimo įrankių keitimas, nustatymas, staklių derinimas, atraminių, kreipiančiųjų, pastūmos ir kitų prietaisų reguliavimas, nustatymas.</p> <p>Staklių valdymas ir kontrolė.</p> <p>Darbas dygių, lizdų frezavimo, skylių gręžimo, skobimo, tekinimo staklėmis. Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.</p>
	Dirbti medienos šlifavimo staklėmis.	<p>Šlifavimo staklių juostų keitimas, nustatymas, staklių derinimas, atraminių, kreipiančiųjų, pastūmos ir kitų prietaisų reguliavimas, nustatymas.</p> <p>Staklių valdymas ir kontrolė.</p> <p>Darbas juostinėmis, diskinėmis, būgninėmis, kalibravimo, šlifavimo staklėmis.</p> <p>Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.</p>
	Dirbti bedrožlinio medienos apdirbimo staklėmis.	<p>Bedrožlinio apdirbimo metodo staklių pjovimo įrankių keitimas, nustatymas, staklių derinimas, atraminių, kreipiančiųjų, pastūmos ir kitų prietaisų reguliavimas, nustatymas.</p> <p>Staklių valdymas ir kontrolė.</p>

		Darbas skėlimo, drožimo, lukštinimo ir kt. drožlių nesudarančiomis staklėmis.
	Dirbti specializuotomis medienos gaminių gamybos staklėmis.	Specializuotų medienos gaminių gamybos staklių pjovimo įrankių keitimas, nustatymas, staklių derinimas, atraminių, kreipiančiųjų, pastūmos ir kitų prietaisų reguliavimas, nustatymas. Staklių valdymas ir kontrolė. Darbas specializuotomis degtukų, maisto pramonės pagaliukų, cilindrinų dygių, sagų ir kiti spec. medienos gaminių staklėmis.
	Dirbti medienos kljavimo įrenginiais.	Kljavimo įrenginių darbo režimų keitimas, spaudimo atramų reguliavimas, nustatymas. Kljavimo įrenginių valdymas ir kontrolė. Tašų, skydų, ilginių sandūrų kljavimas įvairaus tipo presais. Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.
Darbas kompiuterinio skaitmeninio valdymo (CNC) medienos apdirbimo centrais (LTKS IV)	Dirbti 3 ašių universaliais medienos apdirbimo CNC centrais.	Pjovimo įrankių, ruošinio prispaudimo įrenginių parinkimas, nustatymas, derinimas pagal apdirbamą medžiagą, centrų funkcijas ir gaminio techninius reikalavimus. 3 ašių CNC centrų programavimas, nustatymas, valdymas ir kontrolė. Darbas 3 ašių universaliais medienos apdirbimo CNC centrais. Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.
	Dirbti 4 ašių universaliais medienos apdirbimo CNC centrais.	Pjovimo įrankių, ruošinio prispaudimo įrenginių parinkimas, nustatymas, derinimas pagal apdirbamą medžiagą, centrų funkcijas ir gaminio techninius reikalavimus. 4 ašių CNC centrų programavimas, nustatymas, valdymas ir kontrolė. Darbas 4 ašių universaliais medienos apdirbimo CNC centrais. Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų

		instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.
	Dirbti 5 ašių universaliais medienos apdirbimo CNC centrais.	Pjovimo įrankių, ruošinio prispaudimo įrenginių parinkimas, nustatymas, derinimas pagal apdirbamą medžiagą, centrų funkcijas ir gaminio techninius reikalavimus. 5 ašių CNC centrų programavimas, nustatymas, valdymas ir kontrolė. Darbas 5 ašių universaliais medienos apdirbimo CNC centrais.
<i>Specializacijos kvalifikacijos vienetą (nurodant jo lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Darbas automatizuotomis medienos apdirbimo linijomis (LTKS IV)	Dirbti lakštinių medienos medžiagų gamybos linijomis.	Lakštinių medienos medžiagų gamybos linijų įrankių, prietaisų keitimas, nustatymas, įrenginių derinimas, pastūmos ir kitų prietaisų reguliavimas, nustatymas. Tinkamų darbo režimų parinkimas, derinimas, kontrolė. Įrenginių valdymas ir kontrolė. Darbas medienos drožlių, plaušų, orientuotų skiedrų, faneros, masyvinės medienos skydų ir su kitomis lakštinių medienos medžiagų gamybos linijomis.
	Dirbti medienos ruošinių gamybos linijomis.	Medienos ruošinių gamybos linijų įrankių, prietaisų keitimas, nustatymas, įrenginių derinimas, pastūmos ir kitų prietaisų reguliavimas, nustatymas. Tinkamų darbo režimų parinkimas, derinimas, kontrolė. Įrenginių valdymas ir kontrolė. Darbas su medienos ruošinių gamybos linijomis.
	Dirbti medienos gaminių gamybos linijomis.	Medienos gaminių gamybos linijų įrankių, prietaisų keitimas, nustatymas, įrenginių derinimas, pastūmos ir kitų prietaisų reguliavimas, nustatymas. Tinkamų darbo režimų parinkimas, derinimas, kontrolė. Įrenginių valdymas ir kontrolė. Darbas medienos gaminių gamybos linijomis.
	Dirbti medienos kuro gamybos linijomis.	Medienos kuro gamybos linijų prietaisų keitimas, nustatymas, įrenginių derinimas, pastūmos ir kitų prietaisų reguliavimas,

		nustatymas. Tinkamų darbo režimų parinkimas, derinimas, kontrolė. Įrenginių valdymas ir kontrolė. Darbas medienos kuro gamybos (skiedrų, granulių, briketų) linijomis.
<i>Reikalavimai asmeniui, siekiančiam įgyti kvalifikaciją (išsilavinimas, kvalifikacija, profesinė patirtis) (jeigu taikoma)</i>	Vidurinis išsilavinimas.	
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacija įgyjama mokantis pagal formaliojo profesinio mokymo programą arba iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Kvalifikacijos įgijimui taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos įstatymus (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas vadovaujantis švietimo ir mokslo ministro nustatyta ir su ūkio ministru bei socialinės apsaugos ir darbo ministru suderinta asmens įgytų kompetencijų vertinimo tvarka.	
<i>Kvalifikacijos atitikimas Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	

8. Kvalifikacijos pavadinimas: pjautinės medienos gamybos operatorius, LTKS IV

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: apvaliosios medienos rūšiavimas, rąstų pjaustymas į pjautinę medieną, jos rūšiavimas, sandėliavimas.</p> <p>Veiklos uždaviniai: 1) vykdyti bendrąsias veiklas medienos apdirbimo įmonėje; 2) paruošti apvaliąją medieną pjaustymui; 3) pjaustyti rąstus; 4) rūšiuoti ir sandėliuoti pjautinę medieną.</p> <p>Tipinės darbo priemonės: asmeninės apsaugos priemonės, rąstų rūšiavimo, nužievinimo, pjaustymo ir pjautinės medienos transportavimo, rūšiavimo, paketavimo įrenginiai.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: veikla susijusi su rankiniu fiziniu darbu, dirbama patalpose ir lauke.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą.</p> <p>Papildoma informacija: pjautinės medienos gamybos operatorius savo veikloje vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos reikalavimais. Jam svarbios šios asmeninės savybės: dėmesio koncentracija, kūno koordinacija, fizinė ištvermė, gebėjimas dirbti komandoje. Pjautinės medienos</p>
------------------------------------	---

	gamybos operatorius veiktas atlieka savarankiškai, prisiima atsakomybę už veiklos atlikimo procedūrų ir rezultatų kokybę, geba pasirinkti atlikimo būdus, žaliavas, priemones ir kontroliuoja veiklos kokybę, geba pritaikyti įvairius ne visuomet gerai žinomus ir išbandytus sprendimus, medžiagas ir įrankius, priima sprendimus dėl paruošiamųjų darbų, prižiūri jam pavaldžių, žemesnės kvalifikacijos darbuotojų veiklą, skiria jiems užduotis. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti pjautinės medienos apdirbimo įmonėse arba steigti smulkųjį verslą.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Bendrosios veiklos medienos apdirbimo įmonėje vykdymas (LTKS IV)	Paruošti ir sutvarkyti pjautinės medienos gamybos operatoriaus darbo vietą.	Asmeninės apsaugos priemonės, darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos reikalavimai. Pjautinės medienos gamybos operatoriaus darbams reikalingų darbo priemonių, įrangos, inventoriaus ir įrankių paruošimas. Medžiagų išdėstymas darbo zonoje, darbo vietos, atlikus darbus, sutvarkymas, atliekų rūšiavimas ir sutvarkymas. Ergonomikos principai, pjautinės medienos gamybos operatoriaus darbo vietos paruošimo reikalavimai ir jų laikymasis. Profesinės rizikos veiksnių, būdų ir priemonių rizikai mažinti žinojimas, taikymas ir atsakomybė. Synchroninės gamybos sistemos. Darbo vietų modernizavimas, efektyvesnių darbo vietų kūrimas, LEAN sistemos 5S priemonių taikymas. Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.
	Skaityti raštų pjaustymo rinkinių (sąstatų) korteles.	Raštų pjaustymo būdai, optimalių pjaustymo sąstatų sudarymo principai, medienos išėigos įvertinimas, tinkamiausio sąstato parinkimas, norint gauti spindulinius arba tangentinius pjūvius.
	Matuoti medieną ir apskaičiuoti žaliavų sąnaudas.	Apvaliosios ir pjautinės matavimas, tūrio apskaičiavimas, naudojimas apvaliosios medienos

		tūrio lentelėmis. Pjautinės medienos nuodžiūvio įvertinimas.
Apvaliosios medienos pjaustymas (LTKS IV)	Rūšiuoti apvaliąją medieną.	Apvaliosios medienos rūšiavimas, įvertinant biologinę rūšį, matmenis, kreivumą, ydas. Apvaliosios medienos rūšiavimo linijos valdymas ir kontrolė. Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.
	Nužievinti apvaliąją medieną.	Juostinių rąstų pjaustymo staklių diskinių žievės įpjoviklių nustatymas, atšipusių keitimas. Rąstų nužievinimo įrenginių įrankių keitimas, nustatymas, derinimas, pastūmos ir kitų prietaisų reguliavimas, nustatymas. Rąstų nužievinimo įrenginių valdymas ir kontrolė. Rąstų nužievinimas su būgniniais, plunksniniais, diskinių ir kitais įrenginiais. Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.
	Pjaustyti rąstus mechanizuotu būdu.	Rąstų pjaustymo staklių pjovimo įrankių keitimas, nustatymas, staklių derinimas, atraminių, kreipiančiųjų, pastūmos ir kitų prietaisų reguliavimas, nustatymas. Staklių valdymas ir kontrolė. Pjaustymas horizontaliomis siaurajuostėmis ir vertikalėmis plačiąjuostėmis, diskinėmis staklėmis, gateriais. Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.
Pjautinės medienos rūšiavimas ir sandėliavimas (LTKS IV)	Rūšiuoti pjautinę medieną.	Medienos biologinės, kokybinės rūšies, stipruminės klasės (C16, C24 klasės remiantis EN 14081:2007 standartu „Statybinė mediena. Stiprumo klasės”), pagrindinių pjūvių, anatominių požymių (balanos, branduolio, šerdies), ydų, matmenų ir kitų parametrų nustatymas.

		Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.
	Sandėliuoti pjautinę medieną.	Saugaus krovinių perkėlimo mechanizuotu būdu ir sandėliavimo taisyklės. Pjautinės medienos gamybai reikalingų žaliavų, krovimas ir sandėliavimas. Medienos rietuvių formavimas mechanizuotu būdu. Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.
<i>Specializacijos kvalifikacijos vienetas (nurodant jo lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Medienos hidroterminis apdirbimas (LTKS IV)	Džiovininti medieną.	Medienos džiovinimo kameros užkrovimo kokybės įvertinimas, drėgnio jutiklių sudėjimas, džiovinimo proceso paleidimas. Medienos džiovinimas konvekciniame, kondensaciniame, vakuuminame ir kitokiose džiovyklose. Medienos džiovyklų valdymas ir kontrolė. Pastovi džiovinimo procesų priežiūra, režimų koregavimas. Išdžiovintos medienos kokybės, drėgnio, matmenų ir kitų parametrų įvertinimas.
	Įmirkyti medieną.	Medienos įmirkymo įrenginio užkrovimo kokybės įvertinimas, tinkamų impregnavimo, antiseptikavimo, antipirenavimo ir kitų medžiagų parinkimas, įmirkymo proceso paleidimas. Medienos įmirkymas vakuumas-slėgis-vakuumas, purškimo ir paprastojo pamerkimo būdais. Medienos įmirkymo įrenginių valdymas ir kontrolė. Pastovi įmirkymo procesų priežiūra, režimų koregavimas. Įmirkytos medienos kokybės, drėgnio, įmirkymo gylio ir kitų parametrų įvertinimas.
<i>Reikalavimai asmeniui, siekiančiam įgyti kvalifikaciją</i>	Vidurinis išsilavinimas.	

<i>(išsilavinimas, kvalifikacija, profesinė patirtis) (jeigu taikoma)</i>	
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacija įgyjama mokantis pagal formaliojo profesinio mokymo programą arba iš profesinės veiklos patirties.
<i>Kvalifikacijos įgijimui taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos įstatymus (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas vadovaujantis švietimo ir mokslo ministro nustatyta ir su ūkio ministru bei socialinės apsaugos ir darbo ministru suderinta asmens įgytų kompetencijų vertinimo tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitikimas Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

9. Kvalifikacijos pavadinimas: stalius, LTKS IV

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: staliaus gaminių gamyba pozicinėmis medienos apdirbimo staklėmis, įrenginiais, kompiuterinio skaitmeninio valdymo (CNC) medienos apdirbimo centrais.</p> <p>Veiklos uždaviniai: 1) vykdyti bendrąsias veiklas medienos apdirbimo įmonėje; 2) apdirbti medieną rankiniais medienos apdirbimo įrankiais; 3) apdirbti medieną pozicinėmis (vieno technologinio veiksmo) staklėmis ir įrenginiais bei CNC medienos apdirbimo centrais; 4) gaminti staliaus gaminius.</p> <p>Tipinės darbo priemonės: asmeninės apsaugos priemonės, rankiniai, elektriniai staliaus įrankiai, medienos apdirbimo įrenginiai ir staklės, CNC centrai.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: veikla susijusi su rankiniu fiziniu darbu, dirbama patalpose.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą.</p> <p>Papildoma informacija: stalius savo veikloje vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos reikalavimais. Jam svarbios šios asmeninės savybės: kruopštumas, dėmesio koncentracija, kūno koordinacija, fizinė ištvermė, gebėjimas dirbti komandoje. Stalius veiktas atlieka savarankiškai, prisiima atsakomybę už veiklos atlikimo procedūrų ir rezultatų kokybę, geba pasirinkti atlikimo būdus, medžiagas, priemones ir kontroliuoja veiklos kokybę, geba pritaikyti įvairius ne visuomet gerai žinomus ir išbandytus sprendimus, medžiagas ir įrankius, priima sprendimus dėl paruošiamųjų darbų, prižiūri</p>
------------------------------------	---

	jam pavaldžių, žemesnės kvalifikacijos darbuotojų veiklą, skiria jiems užduotis. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti medienos apdirbimo įmonėse arba steigti smulkųjį verslą.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Bendrosios veiklos medienos apdirbimo įmonėje vykdymas (LTKS IV)	Sandėliuoti medžiagas, ruošinius, surinkimo vienetus ir gaminius, nustatyti medienos rūšis.	Saugaus krovinių perkėlimo rankomis ir sandėliavimo taisyklės. Stalio darbams reikalingų medžiagų, ruošinių, gaminių krovimas ir sandėliavimas. Medienos biologinės, kokybinės rūšies, pagrindinių pjūvių, anatominių požymių (balana, branduolys, šerdis), ydų nustatymas. Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.
	Paruošti ir sutvarkyti stalio darbo vietą.	Asmeninės apsaugos priemonės, darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos reikalavimai. Stalio darbams reikalingų darbo priemonių, įrangos, inventoriaus ir įrankių paruošimas. Medžiagų išdėstymas darbo zonoje, darbo vietos, atlikus darbus, sutvarkymas, atliekų rūšiavimas ir sutvarkymas. Ergonomikos principai, stalio darbo vietos paruošimo reikalavimai ir jų laikymasis. Profesinės rizikos veiksnių, būdų ir priemonių rizikai mažinti žinojimas, taikymas ir atsakomybė. Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.
	Skaityti medienos gaminių darbo brėžinius.	Medienos gaminių brėžinių standartai ir braižymo būdai. Darbo brėžinių skaitymas. Nesudėtingų darbo brėžinių braižymas ir eskizavimas, naudojant grafinio vaizdavimo kompiuterių programas. Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.

	Matuoti, žymėti medieną ir apskaičiuoti žaliavų sąnaudas.	Medienos ruošinių detalių ir pan. matavimas pagal darbo brėžinius arba eskizus rulete, sulankstomu metru, kampumačiu, slankmačiu. Ruošinių ir detalių ant medienos žymėjimas liniuotėmis, lekalais, medienos sąnaudų apskaičiavimas, medienos užlaidų nustatymas. Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.
Medienos apdirbimas rankiniais ir elektriniais staliaus įrankiais (LTKS IV)	Apdirbti medieną rankiniais staliaus įrankiais.	Rankinių staliaus įrankių paruošimas darbui, įrankių galandimas, reguliavimas. Lizdų kaltavimas rankiniais kaltais, pjaustymas įvairaus tipo rankiniais pjūklais, obliavimas įvairaus tipo rankiniais obliais, skylių grėžimas rankiniais grąžtais, medienos šlifavimas rankiniu būdu šlifavimo audeklu arba popieriumi. Sudėtingų junginių (kregždės uodegos, „japoniško“ tipo junginių ir pan.) gamyba rankiniais įrankiais, profilinių, įgaubtų, išgaubtų detalių obliavimas, kreivalinijinis kiaurapjūvis pjaustymas rėminiais ir vienrankiais pjūklais. Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.
	Apdirbti medieną rankiniais-elektriniais staliaus įrankiais.	Rankinių-elektrinių staliaus įrankių paruošimas darbui, pjovimo įrankių keitimas, nustatymas, įvairių priedų (liniuočių, atramų, fiksatorių ir pan.) uždėjimas, nustatymas. Medienos pjaustymas diskiniiais rankiniais-elektriniais pjūklais, siaurapjūkliais, obliavimas, frezavimas rankiniais-elektriniais įrankiais, šlifavimas rotaciniais, ekscentriniais, linijiniais, juostiniais šlifuokliais, grėžimas, sukimas rankiniais-elektriniais, akumulatoriniais gręžtuvais, suktuvais. Kreivalinijinis, uždarų lizdų, stalviršio sujungimo lizdų frezavimas įvairių šablonų pagalba. Dėžinių junginių gamyba

		<p>frezavimo mašinėlėmis ir specialiaisiais šablonais „šukomis“, įvairaus tipo junginių gamyba specializuotais frezavimo įrankiais. Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.</p>
<p>Medienos apdirbimas pozicinėmis (vieno technologinio veiksmo) staklėmis ir įrenginiais (LTKS IV)</p>	<p>Apdirbti medieną pozicinėmis (vieno technologinio veiksmo) staklėmis.</p>	<p>Pirminio ir antrinio medienos apdirbimo staklių pjovimo įrankių keitimas, nustatymas, staklių derinimas, atraminių, kreipiančiųjų, pastūmos ir kitų prietaisų reguliavimas, nustatymas. Staklių valdymas ir kontrolė. Pjaustymas diskinėmis, juostinėmis, rėminėmis staklėmis išilgai, skersai, įžambiai, kreivai. Darbas leistuvinėmis, reismusinėmis, keturpusėmis obliavimo, frezavimo, dygių, lizdų frezavimo, skylių gręžimo, skobimo, tekimo, juostinėmis, diskinėmis, būgninėmis, kalibravimo šlifavimo ir kt. pozicinėmis staklėmis. Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.</p>
	<p>Klijuoti medienos gaminius, naudojant klijavimo įrenginius.</p>	<p>Klijavimo įrenginių darbo režimų keitimas, spaudimo atramų reguliavimas, nustatymas. Klijavimo įrenginių valdymas ir kontrolė. Tašų, skydų, ilginių sandūrų klijavimas įvairaus tipo presais. Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.</p>
<p>Darbas kompiuterinio skaitmeninio valdymo (CNC) medienos apdirbimo centrais (LTKS IV)</p>	<p>Dirbti 3 ir 4 ašių universaliais medienos apdirbimo CNC centrais.</p>	<p>Pjovimo įrankių, ruošinio prispaudimo įrenginių parinkimas, nustatymas, derinimas pagal apdirbamą medžiagą, centrų funkcijas ir gaminio techninius reikalavimus. 3 ir 4 ašių CNC centrų programavimas, nustatymas, valdymas ir kontrolė.</p>

		<p>Darbas 3 ir 4 ašių universaliais medienos apdirbimo CNC centrais. Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.</p>
	<p>Dirbti langų ir durų gamybos CNC centrais.</p>	<p>Pjovimo įrankių, ruošinio prispaudimo įrenginių parinkimas, nustatymas, derinimas pagal apdirbamą medžiagą, centrų funkcijas ir langų, durų techninius reikalavimus.</p> <p>Langų ir durų CNC centrų programavimas, nustatymas, valdymas ir kontrolė.</p> <p>Darbas langų ir durų gamybos CNC centrais.</p>
<p>Stalčiaus gaminių gaminimas (LTKS IV)</p>	<p>Gaminti tiesmetrinius gaminius ir kitus interjero elementus.</p>	<p>Durų, langų, laiptų apvadų, grindjuosčių, stiklajuosčių ir kitokių tiesinių profilinių gaminių gamyba. Sijų, kolonų apdailos elementų, palangių, medinių dekoratyvinių pertvarų, sienelių, širmų ir kitų interjero elementų gamyba.</p> <p>Gaminių apdaila rankiniu ir mechanizuotu būdu.</p> <p>Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.</p>
	<p>Gaminti langus, duris, laiptus.</p>	<p>Tradicinių dvigubų, Euro IV68, IV78, pasyvaus namo ir kitokių langų gamyba. Lauko ir vidinių, lentinių, rėminių, įsprūdinių, skydinių, faneruotų ir kitokio tipo durų gamyba. Įvairių konstrukcijų tiesių, posūkinių, suktų, sraigtinių ir kitokio tipo laiptų gamyba.</p> <p>Medienos gaminių, įvairaus tipo langų, durų ir kitų stalčiaus gaminių surinkimas vertikaliais, horizontaliais rėminiais presais ir rankiniais sraigtiniais veržtuvais.</p> <p>Gaminių apdaila rankiniu ir mechanizuotu būdu.</p> <p>Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.</p>

<i>Specializacijos kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Staliaus gaminių remontas ir atnaujinimas (LTKS IV)	Remontuoti ir atnaujinti langus.	Remonto darbų apimčių įvertinimas, remonto medžiagų ir technologijų parinkimas. Įvairaus tipo langų, blokų ir jų elementų remontas (detalių pakeitimas naujomis, esamų remontas, jų stiprinimas). Langų atnaujinimas, integruojant stiklo paketus, sandarinimo tarpines, naujus funkcinės furnitūros elementus.
	Remontuoti ir atnaujinti duris.	Remonto darbų apimčių įvertinimas, remonto medžiagų, technologijų parinkimas. Įvairaus tipo durų, blokų ir jų elementų remontas (detalių pakeitimas naujomis, esamų remontas, jų stiprinimas). Durų atnaujinimas integruojant sandarinimo tarpines, naujus funkcinės furnitūros elementus.
	Remontuoti laiptus ir interjero elementus.	Remonto darbų apimčių įvertinimas, remonto medžiagų, technologijų parinkimas. Įvairaus tipo laiptų ir kitų interjero elementų remontas (detalių pakeitimas naujomis, esamų remontas, jų stiprinimas).
Staliaus gaminių apdaila (LTKS III)	Apdailinti staliaus gaminius rankiniu būdu.	Medžiagų ir įrankių apdailinimo procesams parinkimas ir paruošimas. Reikiamos sudėties, koncentracijos apdailos medžiagų paruošimas. Priešapdailinis staliaus gaminių paruošimas: glaistymas, šlifavimas. Staliaus gaminių dažymas, lakavimas, beicavimas teptukais, voleliais, tamponais ir kitais rankiniais apdailos įrankiais. Tarpapdailinis šlifavimas (sušiaušimas) rankiniu būdu, blizginimas (poliravimas). Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.

	<p>Apdailinti staliaus gaminius mechanizuotu būdu.</p>	<p>Medžiagų, įrenginių ir įrankių apdailinimo procesams parinkimas ir paruošimas. Reikiamos sudėties, koncentracijos apdailos medžiagų paruošimas.</p> <p>Priešapdailinis staliaus gaminių paruošimas: glaistymas, šakų, sakinių kišenėlių užtaisymas, šlifavimas mechanizuotu būdu.</p> <p>Staliaus gaminių dažymas, lakavimas, beicavimas įvairaus tipo pulverizatoriais.</p> <p>Tarpapdailinis šlifavimas (sušiaušimas) mechanizuotu būdu.</p> <p>Blizginimas (poliravimas) mechanizuotu būdu.</p> <p>Darbų skyrimas žemesnės kvalifikacijos darbuotojams, jų instruktavimas apie darbų eigą ir jų veiklos priežiūra.</p>
<p><i>Reikalavimai asmeniui, siekiančiam įgyti kvalifikaciją (išsilavinimas, kvalifikacija, profesinė patirtis) (jeigu taikoma)</i></p>	<p>Vidurinis išsilavinimas.</p>	
<p><i>Kvalifikacijos įgijimas</i></p>	<p>Kvalifikacija įgyjama mokantis pagal formaliojo profesinio mokymo programą arba iš profesinės veiklos patirties.</p>	
<p><i>Kvalifikacijos įgijimui taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos įstatymus (jeigu taikoma)</i></p>	<p>Netaikoma.</p>	
<p><i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i></p>	<p>Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas vadovaujantis švietimo ir mokslo ministro nustatyta ir su ūkio ministru bei socialinės apsaugos ir darbo ministru suderinta asmens įgytų kompetencijų vertinimo tvarka.</p>	
<p><i>Kvalifikacijos atitikimas Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i></p>	<p>Netaikoma.</p>	

10. Kvalifikacijos pavadinimas: medienos gaminių ir baldų gamybos meistras, LTKS V

<p><i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i></p>	<p>Veiklos objektas: medienos gaminių ir baldų gamyba.</p> <p>Veiklos uždaviniai: 1) organizuoti bendrąsias veiklas medienos apdirbimo, gaminių ir baldų gamybos įmonėje; 2) gaminti sudėtingus medienos gaminius ir baldus; 3) organizuoti</p>
---	---

	<p>medienos gaminių ir baldų gamybą; 4) mokyti pavaldžius darbuotojus.</p> <p>Tipinės darbo priemonės: asmeninės apsaugos priemonės, rankiniai, elektriniai medienos apdirbimo įrankiai, įrenginiai ir staklės, CNC centrai.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: veikla susijusi su rankiniu fiziniu darbu, dirbama patalpose.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą.</p> <p>Papildoma informacija: medienos gaminių ir baldų gamybos meistras savo veikloje vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos reikalavimais. Jam svarbios šios asmeninės savybės: kruopštumas, dėmesio koncentracija, kūno koordinacija, fizinė ištvermė, gebėjimas dirbti komandoje. Medienos gaminių ir baldų gamybos meistras atlieka darbus, reikalaujančius ypač didelio meistriškumo, organizuoja jam pavaldžių, žemesnės kvalifikacijos darbuotojų darbą, savarankiškai pasirenka uždavinių sprendimo būdus ir priemones, priima sprendimus netipinėse situacijose, tobulina darbo metodus, technologijas, moko žemesnės kvalifikacijos darbuotojus, vertina jų kompetencijas. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti medienos apdirbimo, baldų gamybos įmonėse arba steigti smulkuji verslą.</p>	
<p><i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i></p>	<p><i>Kompetencijos</i></p>	<p><i>Kompetencijų ribos</i></p>
<p>Bendrosios veiklos medienos gaminių ir baldų gamybos įmonėse organizavimas (LTKS V)</p>	<p>Organizuoti darbo vietos paruošimą ir sutvarkymą.</p>	<p>Darbo vietos paruošimo pagal darbų saugos reikalavimus, ergonomikos principus organizavimas. Gamybiniam procesams reikalingų darbo priemonių, įrangos, inventoriaus ir įrankių parinkimas, užsakymas ir sandėliavimo organizavimas, laikantis gamintojo reikalavimų ir nepažeidžiant jų kokybės. Pavaldžių darbuotojų aprūpinimas asmeninėmis saugos priemonėmis, darbų saugos laikymosi užtikrinimas. Darbo vietos paruošimo reikalavimai, gamybinius procesus reglamentuojantys norminiai dokumentai. Darbo vietos, atlikus darbus, atliekų sutvarkymo reikalavimai. Darbo vietų modernizavimas, efektyvesnių darbo vietų kūrimas, LEAN sistemos ar panašių optimizavimo priemonių taikymas.</p>

	Skaityti ir braižyti medienos gaminių ir baldų darbo brėžinius.	Medienos gaminių ir baldų brėžinių standartai ir braižymo būdai. Darbo brėžinių skaitymas. Darbo brėžinio formatas: popierinis, skaitmeninis 2D bei 3D vizualizacija. Darbo brėžinių braižymas ir eskizavimas, rankiniu būdu bei naudojant grafinio vaizdavimo kompiuterių programas. Pastabų ir pasiūlymų teikimas projektuotojams, konstruktoriams.
	Teikti rekomendacijas medienos gaminių ir baldų gamybos komerciniams pasiūlymams ir prižiūrėti užsakymų vykdymą.	Ekonomikos pagrindai, gaminio savikaina. Paslaugų vadybos, rinkodaros pagrindai. Bendravimo su klientu pagrindai. Pasiūlymų klientams rengimas. Klientų užsakymų vykdymo planavimas, derinimas, priežiūra.
Medienos gaminių ir baldų gamybos organizavimas ir kontrolė (LTKS V)	Organizuoti medienos gaminių ir baldų gamybą.	Medienos gaminių (baldų, langų, durų, tiesmetrinių, laiptų ir kt.) gamybos organizavimas. Darbams atlikti reikalingų medžiagų ir pagamintos produkcijos kiekio skaičiavimas, darbo projekto nagrinėjimas. Darbų atlikimo priemonių, būdų ir medžiagų parinkimas. Medienos parinkimas pagal rūšis ir kategorijas, reikalingo kiekio apskaičiavimas pagal brėžinius. Sklandaus gamybinio proceso organizavimas, užsakymų atlikimo, darbo jėgos paskirstymo, medžiagų tiekimo, įrenginių apkrovimo grafikų sudarymas, planavimas, derinimas. Kompiuterinių programų naudojimas gamybos organizavimo procesuose. Sinchroninių gamybos sistemų ir jų priemonių diegimas, priežiūra, kontrolė.
	Kontroliuoti medienos gaminių ir baldų gamybą ir kokybę.	Gamybinių procesų: žaliavų išėigos, darbo našumo, tinkamo įrangos, įrankių parinkimo bei naudojimo, normų vykdymo kontrolė. Atliekamų darbų ir pagamintos produkcijos tikrinimas pagal kokybės kontrolės reikalavimus.
	Diegti naujoves ir priimti sprendimus dėl	Sprendimų dėl netipinės situacijos, priėmimas (savo kompetencijų ribose). Darbuotojų darbo metodų,

	veiksmų nenumatytais atvejais.	technologinių procesų, operacijų tobulinimas, medienos apdirbimo, medienos gaminių ir baldų gamybos technologijų naujovių stebėseną ir diegimas darbe.
Pavaldžių darbuotojų organizavimas ir mokymas (LTKS V)	Organizuoti ir prižiūrėti žemesnės kvalifikacijos darbuotojų darbą.	Modernios personalo valdymo priemonės (LEAN Kaizen ir kt.). Darbuotojų komandos formavimas ir palaikymas. Darbuotojų motyvavimas. Savo ir pavaldžių asmenų darbo planavimas ir organizavimas, paskirstymas, darbo laiko dokumentacijos pildymas.
	Mokyti žemesnės kvalifikacijos darbuotojus ir vertinti jų kompetencijas.	Įvadinio žemesnės kvalifikacijos stalių mokymo organizavimas ir vykdymas, darbuotojų mokymo poreikių nustatymas, tęstinio darbuotojų mokymo organizavimas ir vykdymas. Darbuotojų lyderystės skatinimas. Darbo kultūros skatinimas, diegimas, palaikymas. Žemesnės kvalifikacijos stalių kompetencijų vertinimas.
<i>Specializacijos kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Baldų gamyba (LTKS V)	Gaminti sudėtingus kietuosius baldus.	Tradicijas atspindinčių individualios gamybos, vienetinių, autorinių kietųjų baldų (stalų, kėdžių, korpusinių baldų su lenktomis, sferinėmis durelėmis) gamyba. Šiuolaikinių, autorinių dizainerių kietųjų baldų (vienetinių, modulinių, transformuojamų ir pan.) gamyba, taikant naujausias technologijas.
	Gaminti sudėtingus minkštuosius baldus.	Šiuolaikinių, sudėtingų formų autorinių dizainerių minkštųjų baldų (vienetinių, modulinių, transformuojamų ir pan.) gamyba, taikant naujausias medžiagas ir technologijas.
Medienos apdirbimas (LTKS V)	Dirbti sudėtingomis medienos apdirbimo staklėmis ir įrenginiais.	Kopijavimo frezavimo, specializuotų, tam tikrai medienos apdirbimo operacijai atlikti, staklių pjovimo įrankių parinkimas, nustatymas, derinimas, atraminių, kreipiančiųjų, pastūmos ir kitų prietaisų reguliavimas, nustatymas. Staklių valdymas.

	Dirbti specializuotais kompiuterinio skaitmeninio valdymo (CNC) medienos apdirbimo centrais.	<p>Pjovimo įrankių, ruošinio prispaudimo įrenginių parinkimas, nustatymas, derinimas pagal apdirbamą medžiagą, centrų funkcijas ir gaminio techninius reikalavimus.</p> <p>5 ašių, konstrukcinių statinių, langų ir durų gamybos CNC centrų programavimo pagrindai.</p> <p>Darbas 5 ašių universaliais, konstrukcinių statinių, langų ir durų gamybos medienos apdirbimo CNC centrais.</p>
	Dirbti automatizuotomis medienos apdirbimo linijomis.	<p>Medienos gaminių ruošinių ir detalių apdirbimo linijų įrankių, keitimas, nustatymas, įrenginių derinimas, pastūmos ir kitų prietaisų reguliavimas, nustatymas. Tinkamų darbo režimų parinkimas, derinimas, kontrolė. Įrenginių valdymas.</p> <p>Darbas medienos gaminių ruošinių ir detalių apdirbimo linijomis, robotais.</p> <p>Medienos gaminių apdailos linijų įrankių, purškimo galvučių, užnešimo velenų ir kitų prietaisų keitimas, nustatymas, įrenginių derinimas, pastūmos ir kitų prietaisų reguliavimas, nustatymas. Tinkamų darbo režimų, apdailos medžiagų parinkimas, derinimas, kontrolė.</p> <p>Įrenginių valdymas.</p> <p>Darbas medienos gaminių veleninėmis, ultra violetinių spindulių, purškimo apdailos linijomis, robotais.</p>
Pjautinės medienos gamyba (LTKS V)	Pjaustyti rąstus sudėtingomis schemomis.	Rąstų pjaustymas tašiniu segmentiniu (tangentinė mediena), sektoriniu (spindulinė arba tangentinė mediena), „ratu“, ketvirtiniu (švedų) ir kitais sudėtingais būdais, schemomis.
	Pjaustyti rąstus automatizuotomis linijomis.	Rąstų pjaustymo linijų pjovimo režimų nustatymas, įrankių keitimas, nustatymas, linijos derinimas, atraminių, kreipiančiųjų, pastūmos ir kitų prietaisų reguliavimas, nustatymas. Linijos valdymas ir kontrolė.

		Darbas su gaterinėmis, diskinių, juostinių pjovimo, frezavimo (redjuseriai) įrenginių linijomis.
Staliaus gaminių gamyba (LTKS V)	Atlikti sudėtingus staliaus gaminių gamybos procesus.	Tradicinės, šiuolaikinės, naujausios staliaus gaminių medžiagos, įrankiai, įranga bei gamybos būdai. Medienos lenkimas įvairiais būdais, šablonų, ruošinių prispaudimo, pastūmos ir kitos papildomos gamybinės įrangos projektavimas ir gamyba. Sudėtingų ir atsakingų staliaus gaminių junginių išmanymas ir atlikimas. Naujausių staliaus gaminių gamybos technologijų diegimas. Lietuvos ir pasaulinės stalystės tradicijų ypatumų išmanymas.
	Gaminti sudėtingus staliaus gaminius.	Tradicijas atspindinčių individualios gamybos langų, durų, laiptų ir kt. staliaus gaminių gamyba. Šiuolaikinių arkinių langų, durų, kuoplinių, sferinių švieslangių, laiptų lenktomis laiptasijomis, porankių ir kitų detalių gamyba, taikant naujausias technologijas.
Medienos gaminių restauravimas (LTKS V)	Organizuoti medienos gaminių restauravimo darbus.	Lietuvos Respublikos ir tarptautiniai nekilnojamojo kultūros paveldo vertybių teisiniai aktai. Restauratoriaus etikos kodekso laikymasis. Paveldosauginių savybių analizė. Medienos gaminių (langų, durų, laiptų ir interjero elementų) vertinimas vizualiai ir prietaisais. Objekto ankstesnių restauravimų bei epochinių pakeitimų nustatymas. Defektų, jų atsiradimo priežasčių nustatymas. Restauravimo sprendimų priėmimas. Restauravimo procesų plano sudarymas. Restauravimo būdų ir technologijų parinkimas. Restauravimo darbų (gaminių detalių pakeitimas naujomis, gaminių detalių remontas, jų stiprinimas) organizavimas. Atliktų darbų tikrinimas pagal kokybės kontrolės reikalavimus.

	Restauruoti medienos gaminius.	Sudėtingų, stipriai sunykusių, daug epochinių pakeitimų turinčių medienos gaminių restauravimas. Medienos gaminių, turinčių nekilnojamo kultūros paveldo vertybių apsaugos statusą, restauravimas.
<i>Reikalavimai asmeniui, siekiančiam įgyti kvalifikaciją (išsilavinimas, kvalifikacija, profesinė patirtis) (jeigu taikoma)</i>	Vidurinis išsilavinimas, baldžiaus arba medienos apdirbimo staklininko, arba pjautinės medienos gamybos operatoriaus, arba staliaus IV lygio kvalifikacija ir 5 metų darbo, atitinkančio kvalifikaciją, patirtis.	
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacija įgyjama mokantis pagal trumpųjų studijų programą arba iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Kvalifikacijos įgijimui taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos įstatymus (jeigu taikoma)</i>	Asmenys, norintys užsiimti medienos gaminių restauravimo veikla, taip pat turi turėti nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialisto atestatą (veiklos rūšis – tvarkomųjų paveldosaugos darbų atlikimas, specializacija – medžių apdailos ir stalių gaminių darbai).	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas teisės aktų nustatyta tvarka.	
<i>Kvalifikacijos atitikimas Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	

11. Kvalifikacijos pavadinimas: medienos gaminių gamybos inžinierius, LTKS VI

<i>Trumpas kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: medienos ir medienos gaminių gamybos techninių įrenginių paruošimo naudoti, naudojimo, priežiūros, remonto ir atnaujinimo organizavimas, gamybos proceso organizavimas ir gamybos priemonių projektavimas.</p> <p>Veiklos uždaviniai: 1) organizuoti medienos ir medienos gaminių gamybos procesą; 2) organizuoti medienos techninių įrenginių eksploatavimą, remonto procesą ir priežiūrą; 3) projektuoti gamybos priemones.</p> <p>Tipinės darbo priemonės: kompiuterinė įranga, medienos apdirbimo automatizuota ir rankinė įranga, kompiuterinių sąmatų parengimo programos, kompiuterinės projektavimo programos.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: dirbama uždaroje patalpoje, būdingas individualus ir komandinis darbas.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą.</p> <p>Papildoma informacija: medienos gaminių gamybos inžinierius savo veikloje vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos</p>
--	--

	<p>ir aplinkosaugos reikalavimais. Jam svarbios šios asmeninės savybės: kruopštumas, gebėjimas savarankiškai priimti sprendimus, atsakingumas, gebėjimas vadovauti, pastabumas. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti technikos ir technologijų projektavimo (mokslinėse gamybinėse) firmose, gamybos ir techninių paslaugų įmonėse, valdymo, administravimo bei kokybės kontrolės institucijose.</p>	
<p><i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i></p>	<p><i>Kompetencijos</i></p>	<p><i>Kompetencijų ribos</i></p>
<p>Medienos techninių įrenginių eksploatavimo, remonto proceso ir priežiūros organizavimas (LTKS VI)</p>	<p>Koordinuoti medienos techninių įrenginių tinkamą eksploatavimą.</p>	<p>Naudojami įrenginiai, jų savybės, gamybiniai pajėgumai. Energijos sistemų (elektros, suspausto oro, vandens tiekimo, kondicionavimo) veikimas ir priežiūra. Techninės įrangos brėžinių skaitymas ir braižymas. Įrenginių programinės įrangos, išklotinių šablonai. Įrenginių pritaikymo gamybai organizavimas. Kompiuterizuotų technologijų valdymas. Įrenginių kompiuterizuotas (automatizuotas) valdymas.</p> <p>Naudojamų medžiagų ir produkcijos standartai. Neatitiktųjų atsiradimo priežastys ir jų šalinimo būdai. Saugos ir sveikatos taisyklės. Priešgaisrinės saugos taisyklės. Elektrosaugos taisyklės. Techniniai atliekamų darbų reikalavimai. Dokumentų apskaita. Gamybos procesas ir jo organizavimo reikalavimai. Problemų, susijusių su įrenginiais, sprendimas. Sprendimų, reikalingų problemoms spręsti, priėmimas ir įgyvendinimas. Metodų, reikalingų užduotims spręsti, savarankiškas pasirinkimas.</p> <p>Naudojamų įrenginių (pjovimo įrengimų, diskinio pjaustymo staklių, linijų, juostinių pjūklų, frezavimo įrengimų, gręžimo ir frezavimo įrenginių CNC centrų), įrankių (pjovimo, obliavimo rankinių ir elektrinių įrankių, apdailos, montavimo įrankių, kljavimo įrankių (spaustu, tepimo velenėlių, glaistyklių, mentelių)) ir kt. tinkamo eksploatavimo ir naudojimo darbo procese užtikrinimas. Energijos įrenginių</p>

		<p>darbo sąlygos. Priešlaikinio susidėvėjimo priežastys. Techninės dokumentacijos, projektų, sąmatų sudarymo reikalavimai. Technologinių įrenginių remonto (darbų grafiku), eksploatacijos kontrolės, remonto ir techninio aptarnavimo registravimo dokumentų rengimo reikalavimai.</p>
	<p>Organizuoti gamybos įrenginių remonto veiklas.</p>	<p>Tarpremontinės techninės priežiūros reikalavimai. Perspektyvinių, metinių, ketvirtinių / mėnesinių įrengimų priežiūros ir remonto planų (biudžeto) rengimo reikalavimai. Planinio profilaktinio bei avarinio remonto darbų organizavimo žinios.</p> <p>Kontroliniai standartai ir techninės priežiūros procedūros. Techninės įrangos brėžiniai.</p> <p>Įrenginių įsigijimo / remonto kaštų vertinimo, biudžeto / sąmatos sudarymo žinios. Įrenginio priėmimo remontuoti taisyklės.</p> <p>Gedimų rūšys, nustatymo būdai. Komplektavimas. Įrenginių detalių ir jų gedimų analizės būdai. Gedimų šalinimo būdai. Techninės dokumentacijos parengimo reikalavimai: gaminio priėmimo remontuoti aktas, gedimų nustatymo žiniaraštis, komplektavimo žiniaraštis, gaminio išbandymo ir priėmimo aktas. Technologinių dokumentų pildymo reikalavimai.</p> <p>Gavinių ir lydinčių dokumentų atitikties reikalavimai. Įrenginių įsigijimo/ remonto kaštų vertinimas, biudžeto/ sąmatos sudarymo reikalavimai. Atsargų lygio normos ir optimizavimas. Įrenginių ir jų detalių pirkimo planų sudarymas. Įrangos pirkimo procedūros ir būdai.</p>
	<p>Organizuoti techninį mechatroninių sistemų aptarnavimą ir vertinimą.</p>	<p>Mechatroninių ir elektroninių sistemų (hidraulinių, pneumatinių, mechaninių, elektroninių sistemų ir jų elementų) eksploataavimo ir techninio aptarnavimo taisyklės. Mechatroninių, elektroninių</p>

		sistemų eksploataavimo saugos reikalavimai. Mechatroninės sistemos komponentų (jutiklių, valdymo ir vykdymo įrenginių, hidraulinių sistemų, pneumatinių sistemų, mechaninių sistemų) būklės vertinimas.
Gamybos proceso ir priemonių projektavimas (LTKS VI)	Projektuoti technologinį gamybos procesą.	Medienos apdirbimo, pjovimo, džiovinimo, gręžimo, frezavimo, kalibravimo, šlifavimo, obliavimo, kljavimo, presavimo, dygių pjovimo ir kt. procesai. Medienos gamybos procesų aptarnavimo sistemos. Technologinio gamybos proceso inžinerinių uždavinių sprendimas. Medienos sektoriuje naudojamų įrenginių techninės charakteristikos. Technologinis gamybos procesas. Gamybos planų sudarymo programų žinojimas. Techninių dokumentacijų rengimo ir pildymo reikalavimai.
	Projektuoti ir tobulinti technologinę įrangą.	Įrenginių veiklos optimizavimo (aptarnavimo kaštų mažinimo, energinio taupymo mechanizmų sudarymo, kt.) žinios. Reikalavimai skaičiavimams atlikti. Inžinerinių projektų kaštų vertinimo metodai. Analizės žinios. Įrenginių aptarnavimo laiko optimizavimas. Techninės užduoties analizės būdai. Techninio pasiūlymo teikimo reikalavimai. Projektiniai ir stiprumo skaičiavimo metodai. Gaminio konstravimo būdai. Konstravimo dokumentacijos reikalavimai. Įrenginių ir jų detalių gedimai. Gedimų šalinimo būdai. Įrenginių ir jų dalių atnaujinimo būdai. Kontrolės būdai ir kontroliuojami parametrai.
<i>Specializacijos kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Medienos ir medienos gaminių gamybos proceso organizavimas (LTKS VI)	Parinkti įrenginius pagal gamybos struktūrą ir technologijos pobūdį.	Medienos apdirbimo, pjovimo, džiovinimo, gręžimo, frezavimo, kalibravimo, šlifavimo, obliavimo, kljavimo, presavimo, dygių pjovimo ir kt. procesai. Medienos

		gamybos procesų aptarnavimo sistemos. Medienos sektoriuje naudojamų įrenginių techninės charakteristikos, pvz.: pjovimo staklių, kraštų apdailinimo staklių / linijų, frezavimo staklių, obliavimo staklių, šlifavimo staklių, gręžimo staklių, presų, universalių kombinuotų staklių, tekinimo staklių, lukšto paruošimo staklių, medienos džiovyklų, drožlių nutraukimo įrangos, medienos atliekų smulkintuvų ir presų, kompiuterinio skaitmeninio valdymo (CNC) įrenginių.
	Nustatyti naujo gaminio įdiegimo į gamybą galimybes.	Naujų gaminių techninės dokumentacijos ir konstrukcijų reikalavimai. Naujo gaminio projekto susiejimo su normatyvine dokumentacija žinios. Naujo gaminio įdiegimo į gamybą galimybių analizės žinios.
	Kontroliuoti technologinio proceso būseną ir produkcijos kokybę.	Gamybai naudojamų medžiagų ir pusfabrikačių sąnaudų analizės žinios. Procesų kokybės užtikrinimo ir gerinimo būdai. Produkcijos kokybės problemų, susijusių su įrenginių darbu, sprendimo būdai. Techninių dokumentacijų rengimo ir pildymo reikalavimai.
Baldų gamybos proceso organizavimas (LTKS VI)	Parinkti įrenginius pagal gamybos struktūrą ir technologijos pobūdį.	Baldų gamybos įrenginiai (lukšto karpymo įrenginiai, hidraulinis presas, daugiafunkcis CNC centras, formatinio pjovimo staklės, kraštų dangos apdailinimo įrenginiai – frezavimo staklės, gręžimo staklės, ciklonai, kompresoriai, vakuuminiai siurbliai, šlifavimo staklės, skaitmeninio valdymo gręžimo staklės, apdailos medžiagų dengimo ir džiovinimo mašinos ir kt.). Baldų gamybos įrenginių techninės dokumentacijos parengimo reikalavimai. Gamybai naudojamų medžiagų ir pusfabrikačių sąnaudų paskaičiavimo metodai. Technologiniai įrangos režimai.
	Nustatyti naujo gaminio įdiegimo į gamybą galimybes.	Naujų gaminių techninės dokumentacijos ir konstrukcijų reikalavimai. Naujo gaminio

		projekto susiejimo su normatyvine dokumentacija žinios. Naujo gaminio įdiegimo į gamybą galimybių analizės žinios.
	Kontroliuoti technologinio proceso būseną ir produkcijos kokybę.	Gamybai naudojamų medžiagų ir pusfabrikačių sąnaudų analizės žinios. Procesų kokybės užtikrinimo ir gerinimo būdai. Produkcijos kokybės problemų, susijusių su įrenginių darbu, sprendimo būdai. Techninių dokumentacijų rengimo ir pildymo reikalavimai.
Baldų dizaino kūrimas ir projektavimas (LTKS VI)	Identifikuoti klientų rinkos poreikius.	Estetiniai, technologiniai, istoriniai, psichologiniai, socialiniai principai, reikalingi interjerui ir baldams projektuoti. Inžinerinių sprendimų vertinimo reikalavimai etiniu, socialiniu, ekonominiu, saugos požiūriu. Pokyčių valdymo žinios.
	Kurti baldų ar baldų gaminių dizainą.	Baldų medžiagų specifikacijų reikalavimai. Techniniai, funkciniai, ekologijos ir gamybos reikalavimai. Technologinių specifikacijų ruošimo gamybai reikalavimai. Baldų projektinės dokumentacijos reikalavimai. Gamybai skirtų dokumentų ir išsamios informacijos apie pasirinktą dizainą reikalavimai. Gamybos metodai. Baldų darbo brėžinių gamybai ruošimo žinios. Bandomųjų gaminių ir pavyzdžių gamybos organizavimo žinios. Erdvės bei patalpų, kurioms bus rengiami baldai, išmatavimo žinios. Dizaino koncepcijos. Audinių balinimo, dažymo, marginimo, apretavimo, karbonizavimo, vėlimo, kirpimo, dekantavimo technologijos. 2D ir 3D vizualizacijos. Skaitmeninė vizualizacija: vaizdų parengimas naudojantis kompiuterinėmis programomis, programų naudojimas. Techniniai brėžiniai, modeliai.
<i>Reikalavimai asmeniui, siekiančiam įgyti kvalifikaciją (išsilavinimas, kvalifikacija,</i>	Aukštasis inžinerijos mokslų studijų krypties grupės išsilavinimas, profesinio bakalauro arba bakalauro kvalifikacinis laipsnis.	

<i>profesinė patirtis) (jeigu taikoma)</i>	
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacijos vienetus sudarantys kompetencijų deriniai įgyjami studijuojant inžinerijos mokslų studijų krypčių grupės pirmosios pakopos studijose arba iš profesinės veiklos patirties. Kvalifikacijos suteikimas nereglamentuojamas.
<i>Kvalifikacijos įgijimui taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos įstatymus (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas teisės aktų nustatyta tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitikimas Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

12. Kvalifikacijos pavadinimas: medienos gaminių gamybos inžinierius, LTKS VII

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: medienos, medienos gaminių, baldų gamybos veiklos planavimas, valdymas, procesų optimizavimas ir tobulinimas.</p> <p>Veiklos uždaviniai: 1) planuoti ir organizuoti medienos gaminių ir baldų gamybos procesą; 2) užtikrinti gaminių gamybos kontrolę; 3) diegti novatoriškus technologinius ir metodinius sprendimus bei optimizuoti kaštus.</p> <p>Tipinės darbo priemonės: kompiuteris, organizacinė technika, ryšio priemonės, transporto priemonės.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: dirbama uždaroje patalpoje, būdingas individualus ir komandinis darbas.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą.</p> <p>Papildoma informacija: medienos gaminių gamybos inžinierius savo veikloje vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos reikalavimais. Jam svarbios šios asmeninės savybės: gebėjimas vadovauti, planuoti, analizuoti ir organizuoti, atsakingumas, kryptingumas (gebėjimas pasiekti užsibrėžtą rezultatą), savarankiškumas. Kvalifikaciją įgijęs asmenys galės dirbti vadovu, kokybės vadovu, technologu medienos apdirbimo, ruošinių, elementų, baldų gamybos įmonėse, valstybės valdymo institucijose, formuojančiose politiką ir ūkinę veiklą šioje srityje.</p>	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>

Medienos gaminių ir baldų gamybos proceso organizavimas (LTKS VII)	Organizuoti medienos gaminių ir baldų gamybos procesą.	Medienos ir medienos gaminių gamybos planų sudarymo proceso bei savalaikio jų vykdymo reikalavimai. Resursų, veiklos, susijusios su gaminių kokybe ir kiekiu, kaštų ir terminų laikymusi ir darbo jėgos poreikiais, planavimo ir savalaikio produkcijos tiekimo reikalavimai. Gamybos strategijos ruošimo žinios. Gamybai reikalingų įrankių ir įrenginių, medžiagų sąnaudų, darbuotojų skaičiaus, gamybos efektyvumo ir kitų gamybos efektyvumą lemiančių veiksnių numatymas. Biudžeto valdymo žinios. Pramonės, verslo, administravimo ir kitokių projektų analizė. Būtinų darbo priemonių numatymas. Technologinių įrenginių ir įrangos techniniai reikalavimai ir eksploatavimo taisyklės. Medienos ir medienos gaminių gamybos procesai ir įrenginių veikimo principai. Efektyviausių ir rentabiliausių gamybos verslo ir administravimo operacijų nustatymo būdai. Gamyboje kylančių problemų analizės ir sprendimo būdai. Darbuotojų darbo saugos gamyboje kontrolė, saugaus darbo ir nelaimingų atsitikimų profilaktikos priemonės.
	Nustatyti darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo poreikį ir organizuoti mokymus.	Naujų darbo vietų kūrimo (įskaitant dalyvavimą darbuotojų atrankose) arba mažinimo reikalavimai. Personalo valdymas. Gamybos padalinių darbuotojų mokymų poreikio nustatymo būdai ir priemonės.

Medienos gaminių ir baldų gamybos kokybės užtikrinimas (LTKS VII)	Kontroliuoti medžiagų kokybę ir jų panaudojimą.	Medžiagų kokybės standartai. Medžiagų apskaitos ir jų kokybės nustatymo metodika. Produkto gamybai reikalingų žaliavų, / medžiagų ir energetinių resursų normatyvai. Medžiagų kokybės ir saugos standartai. Techninės įrangos kokybės ir saugos reikalavimai. Vadybos sistemų pagal LST EN ISO 9001, 14001, 22000 bei BRC reikalavimai. Kokybės sistemų ir veiklos audito bei produktų kokybės kontrolės žinios.
	Kontroliuoti darbo efektyvumą.	Kontrolės planų ir taikytinų kontrolės priemonių sudarymo reikalavimai. Pokyčių valdymas. Gamybos proceso standartizavimas. Efektyvaus medžiagų ir įrenginių naudojimo būdai. Darbo laiko apskaitos tyrimų rengimo ir organizavimo reikalavimai bei rezultatų panaudojimo būdai. Darbuotojų poreikio nustatymo būdai. Darbo našumo padidinimo būdai ir priemonės.
	Kontroliuoti medienos gaminių ir baldų gamybos procesus.	Medžiagų (apdailintos medienos drožlių plokštės, masyviosios medienos, medienos plaušų plokštės, klijuotos faneros, lukšto) charakteristikos. Kokybiško, našaus ir ekonomiško gamybos proceso organizavimas. Technologiniai parametrai, atitinkantys standartus ar kitus reikalavimus. Medienos apdirbimo, gaminių iš medienos gamybos technologijos. Gamybos procese metu naudojami įrenginiai. Baldų gamybos proceso (baldų projekto / schemas sudarymo, medžiagų pasirinkimo, šablono pritaikymo gamybai, baldų gamybos, surinkimo / sumontavimo, pristatymo) technologijos. Staklių ir įrenginių naudojimas, įrenginių veikimas. Įrenginių darbo ir kokybės reikalavimai. Techniniai, technologiniai, kokybės vadybos, aplinkosaugos, darbų saugos ir

		<p>priešgaisrinės saugos reikalavimai. Gamybos apskaitos reikalavimai. Įrenginių, prietaisų kalibravimo organizavimo žinios. Baldų gamybos įrenginių našumo reikalavimai.</p>
	<p>Kontroliuoti gaminamą produkciją ir jos kokybę.</p>	<p>Gamybos duomenų ir ataskaitų rengimo reikalavimai. Produkcijos kokybės rodikliai, gamybos apimčių ir terminų normos. Neatitiktinių produktų prevencijos organizavimo reikalavimai ir neatitiktinių produktų atsiradimo priežasčių analizės būdai. Neatitiktinių produktų tvarkymo procesai.</p>
<p>Medienos gaminių ir baldų gamybos procesų optimizavimas ir tobulinimas (LTKS VII)</p>	<p>Diegti gamyboje novatoriškus technologinius ir metodinius sprendimus.</p>	<p>Naujų technologijų, įrenginių ar metodikų pritaikomumas ir atsipirkimo įmonės aplinkoje įvertinimas. Gamybos proceso nuolatinio vystymo, inovacijų įsisavinimo organizavimas ir efektyvumo didinimas. Naujos įrangos ir įrenginių įsigijimas ir įdiegimo organizavimas. Pažangių darbo metodikų pritaikymas. Pažangių technologijų, medžiagų (įvairių plokščių (medienos, plastiko, augalų, modernių sintetinių medžiagų), įvairaus mirkyto popieriaus ir kt.), konstrukcijų (lengvinančių konstrukcijų, korinių skydų, skirtingo tankio plokščių ir kt.) diegimo organizavimas. Pokyčių vadyba. Užsienio praktikų analizė, jų pritaikomumas.</p>
	<p>Analizuoti gamybos rezultatus ir rengti siūlymus gamybos procesams optimizuoti.</p>	<p>Analitiniai problemų sprendimo būdai. Tiekėjų ir potencialių klientų komercinių pasiūlymų analizė ir vertinimas. Medžiagų, žaliavų panaudojimo reikalavimai. Apskaita. Statistiniai ir nestatistiniai skaičiavimo metodai. Duomenų apdorojimas. Gamybos rodiklių analizė. Darbo užmokesčio sistemos gamybiniais padaliniais kūrimo bei tobulinimo reikalavimai. Kaštų optimizavimas, gamybos planavimas, gamybinių įrenginių atnaujinimo projektų valdymas. Medžiagų, žaliavų ir</p>

		energijos taupaus naudojimo normos. Ekonominio veiksmingumo skaičiavimo metodai. Efektyviausios ir ekonomiškiausios organizacinės sandaros įvertinimo metodai. Darbo vietų standartizavimo ir modernizavimo būdai ir priemonės. Netiesioginių kokybės kaštų įtakos įmonės rezultatams vertinimo būdai ir jų mažinimo priemonės.
<i>Reikalavimai asmeniui, siekiančiam įgyti kvalifikaciją (išsilavinimas, kvalifikacija, profesinė patirtis) (jeigu taikoma)</i>	Aukštasis inžinerijos mokslų studijų krypčių grupės išsilavinimas, magistro kvalifikacinis laipsnis.	
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacijos vienetus sudarantys kompetencijų deriniai įgyjami studijuojant inžinerijos mokslų studijų krypčių grupės antrosios pakopos studijose arba iš profesinės veiklos patirties. Kvalifikacijos suteikimas nereglamentuojamas.	
<i>Kvalifikacijos įgijimui taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos įstatymus (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas teisės aktų nustatyta tvarka.	
<i>Kvalifikacijos atitikimas Europos Sąjungos ir tarptautinius standartus (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	

II SKYRIUS
POPIERIAUS IR POPIERIAUS GAMINIŲ GAMYBOS POSEKTORIAUS
KVALIFIKACIJŲ APRAŠAI

13. Kvalifikacijos pavadinimas: popieriaus gamybos mašinų operatorius, LTKS IV

<p><i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i></p>	<p>Veiklos objektas: popieriaus ir plaušienos gaminių gamyba, naudojantis mašinomis, įrangos priežiūra. Veiklos uždaviniai: 1) paruošti popieriaus gamybos mašinų operatoriaus darbo vietą ir įrangą; 2) prižiūrėti popieriaus gamybos mašinos įrenginius; 3) gaminti popierių ir plaušieną, naudojantis mašinomis bei gamybos linijomis. Tipinės darbo priemonės: valymo įrenginiai, sutirštintojai, siurbliai, rūšiuotuvai, enštiperiai, masės siurbliai, juostiniai presai ir kt. Tipinės darbo sąlygos: dirbama uždaroje patalpoje, būdinga svyruojanti temperatūra, dirbama individualiai ir komandoje. Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą. Papildoma informacija: popieriaus gamybos mašinų operatorius savo veikloje vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos reikalavimais. Jam svarbios šios asmeninės savybės: atsakingumas, greita reakcija, kruopštumas, savarankiškumas, tikslumas. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti popieriaus ir jo gaminių gamybos įmonėse.</p>	
<p><i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i></p>	<p><i>Kompetencijos</i></p>	<p><i>Kompetencijų ribos</i></p>
<p>Popieriaus gamybos įrangos paruošimas ir priežiūra (LTKS IV)</p>	<p>Paruošti popieriaus gamybos įrangą ir žaliavas.</p>	<p>Asmeninės apsaugos priemonės, darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos reikalavimai. Saugaus darbo su mašinomis, įranga ir įrenginiais reikalavimai. Darbo įrenginių ir priemonių paskirtis, naudojimo principai. Darbui reikalingų priemonių, įrangos, inventoriaus ir įrankių paruošimas. Ergonomikos principai, darbo vietos paruošimo ir sutvarkymo reikalavimai ir jų laikymasis. Atliekų rūšiavimas. Profesinės rizikos veiksnių, būdų ir priemonių rizikai mažinti žinojimas, taikymas ir atsakomybė. Žaliavų (užpildų, klijavimo medžiagų, vandens ir pan.) ir elektros energijos sąnaudų normos. Medžiagų ir žaliavų (makulatūros arba celiuliozės, vandens) kokybiniai rodikliai, jų paruošimas.</p>

		Cheminių medžiagų charakteristikos ir joms keliami reikalavimai. Technologinės instrukcijos, produktų technologinės kortelės ir užduoties vykdymo instrukcijos. Technologinės įrangos (audeklų, tinklų ir pan.), darbo įrenginių naudojimo principai.
	Prižiūrėti popieriaus gamybos įrangą.	Popieriaus gamybos proceso parametrai. Popieriaus gaminimo mašinos veikimo principai, suderinimas. Gedimų nustatymo ir šalinimo būdai ir priemonės, reikalingų įrenginio dalių keitimas.
Darbas popieriaus gamybos įrenginiais (LTKS IV)	Apdirbti žaliavas popieriui gaminti.	Medžiagų ir žaliavų (makulatūros arba celiuliozės, vandens) kokybiniai rodikliai. Cheminių medžiagų charakteristikos ir joms keliami reikalavimai. Technologinės instrukcijos, produktų technologinės kortelės ir pamainos užduoties vykdymo instrukcijos. Technologinės įrangos (audeklų, tinklų ir pan.), darbo įrenginių naudojimo principai. Mechanikos žinios. Popieriaus gamybos proceso parametrai.
	Gaminti popierių ir plaušieną mašinomis ir gamybos linijomis.	Saugaus darbo su mašinomis, įranga ir įrenginiais reikalavimai. Darbo įrenginių ir įrangos techninės būklės reikalavimai. Masės valymo įrenginių, sutirštintojų, siurblių konstrukcija ir veikimo principai. Makulatūros masės smulkaus valymo ir rūšiavimo įrenginių technologiniai režimai, technologinės schemas, baseinų išdėstymas, automatinių sistemų veikimo principai. Makulatūros masės smulkaus valymo ir rūšiavimo įrenginių (konusinių sukurinių valytuvų, plyšinių rūšiuotuvų, enštiperių, masės siurblių, sutirštintojų, juostinių presų) veikimas. Smulkaus valymo įrenginių darbo valdymas ir reguliavimas, naudojantis makulatūros masės valymo procesų valdymo sistemomis. Matavimo parametrai.

		Masės rūšiavimas ir valymas. Automatinio dozavimo įrenginių darbo principai. Masės koncentracijos ir malimo, apyvartinio vandens po tirštiklių koncentracijos, atliekų po juostinio preso sausumo bei kiti kokybės rodikliai. Nutekamojo vandens lygio normos.
	Prižiūrėti gaminamos produkcijos kokybę.	Galimi produkcijos kokybės pakitimai, jų nustatymo būdai. Gaminamo popieriaus kokybinių ir kiekybinių rodiklių normos bei jų gerinimo priemonės. Produkcijos kokybės sistemų valdymas. Pamainų perdavimo žurnalo pildymo reikalavimai.
<i>Reikalavimai asmeniui, siekiančiam įgyti kvalifikaciją (išsilavinimas, kvalifikacija, profesinė patirtis) (jeigu taikoma)</i>	Vidurinis išsilavinimas.	
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacija įgyjama mokantis pagal formaliojo profesinio mokymo programą arba iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Kvalifikacijos įgijimui taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos įstatymus (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas vadovaujantis švietimo ir mokslo ministro nustatyta ir su ūkio ministru bei socialinės apsaugos ir darbo ministru suderinta asmens įgytų kompetencijų vertinimo tvarka.	
<i>Kvalifikacijos atitikimas Europos Sąjungos ir tarptautinius standartus (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	

14. Kvalifikacijos pavadinimas: popieriaus gamybos inžinierius, LTKS VI

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: popieriaus, popieriaus gaminių gamybos techninių įrenginių paruošimo naudoti, naudojimo, priežiūros, remonto ir atnaujinimo organizavimas, gamybos proceso organizavimas ir gamybos priemonių projektavimas. Veiklos uždaviniai: 1) organizuoti popieriaus gamybos procesą; 2) organizuoti popieriaus gamybos techninių įrenginių eksploatavimą, remonto procesą ir priežiūrą; 3) projektuoti gamybos priemones.
------------------------------------	---

	<p>Tipinės darbo priemonės: kompiuterinė įranga, mechaninio remonto, priežiūros įrankiai, aparatai.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: dirbama uždaroje patalpoje, būdingas individualus ir komandinis darbas.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą.</p> <p>Papildoma informacija: popieriaus gamybos inžinierius savo veikloje vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos reikalavimais. Jam svarbios šios asmeninės savybės: kruopštumas, gebėjimas savarankiškai priimti sprendimus, atsakingumas, gebėjimas vadovauti, pastabumas. Kvalifikaciją įgijęs asmenys galės dirbti inžinieriaus darbą pramonės įmonėse, gaminančiose popierių ir popieriaus gaminius.</p>	
<p><i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i></p>	<p><i>Kompetencijos</i></p>	<p><i>Kompetencijų ribos</i></p>
<p>Popieriaus gamybos techninių įrenginių eksploatavimo, remonto proceso ir priežiūros organizavimas (LTKS VI)</p>	<p>Koordinuoti popieriaus gamybos techninių įrenginių tinkamą eksploatavimą.</p>	<p>Popieriaus gamybai naudojami įrenginiai, jų savybės, gamybiniai pajėgumai. Energijos sistemų (elektros, suspausto oro, vandens tiekimo, kondicionavimo) veikimas ir priežiūra. Techninės įrangos brėžinių skaitymas ir braižymas. Įrenginių programinės įrangos, išklotinių šablonai. Įrenginių pritaikymo gamybai organizavimas. Kompiuterizuotų technologijų valdymas. Įrenginių kompiuterizuotas (automatizuotas) valdymas.</p> <p>Naudojamų medžiagų ir produkcijos standartai. Neatitiktųjų atsiradimo priežastys ir jų šalinimo būdai. Saugos ir sveikatos taisyklės. Priešgaisrinės saugos taisyklės. Elektrosaugos taisyklės. Techniniai atliekamų darbų reikalavimai. Dokumentų apskaita. Gamybos procesas ir jo organizavimo reikalavimai. Problemų, susijusių su įrenginiais, sprendimas. Sprendimų, reikalingų problemoms spręsti, priėmimas ir įgyvendinimas. Metodų, reikalingų užduotims spręsti, savarankiškas pasirinkimas.</p> <p>Įrenginių (masės paruošimo įranga, masės atliejimo įranga (velenai, tinklai, džiovykliniai cilindrai,</p>

		<p>presai, klijiniai velenai, vyniotuvai, pjovimo staklės, siurbLIAI, garo ir masės linijos, vakuumo linijos, oro linijos)) techninės, eksploatacinės ir priežiūros sąlygos. Įrenginio kokybinės analizės būdai. Įrenginių kompiuterizuotas (automatizuotas) valdymas. Skaičiavimo technika. Įrenginių pagal atskirus produktus darbo procesų matavimai (darbo fotografija). Gamybos paruošimo, terminio apdorojimo, suvirinimo darbų, galvanizavimo, dažymo procesų saugos reikalavimai. Naudojamų įrenginių tinkamo eksploataavimo ir naudojimo darbo procese užtikrinimas. Energijos įrenginių darbo sąlygos. Priešlaikinio susidėvėjimo priežastys. Techninės dokumentacijos, projektų, sąmatų sudarymo reikalavimai. Technologinių įrenginių remonto (darbų grafikų), eksploatacijos kontrolės, remonto ir techninio aptarnavimo registravimo dokumentų rengimo reikalavimai.</p>
	<p>Organizuoti popieriaus gamybos įrenginių remonto ir priežiūros veiklas.</p>	<p>Tarpremontinės priežiūros reikalavimai. Perspektyvinių, metinių, ketvirtinių / mėnesinių įrengimų priežiūros ir remonto planų (biudžeto) rengimo reikalavimai. Planinio profilaktinio bei avarinio remonto darbų organizavimo žinios. Serviso komandos darbų organizavimo reikalavimai. Kontroliniai standartai ir techninės priežiūros procedūros. Techninės įrangos brėžiniai. Įrenginių įsigijimo / remonto kaštų vertinimo, biudžeto / sąmatos sudarymo žinios. Įrenginio priėmimo remontuoti taisyklės. Gedimų rūšys, nustatymo būdai. Komplektavimas. Įrenginių detalių ir jų gedimų analizės būdai. Gedimų šalinimo būdai. Techninės dokumentacijos parengimo reikalavimai: gaminio priėmimo remontuoti aktas, gedimų nustatymo žiniaraštis.</p>

		<p>komplektavimo žiniaraštis, gaminio išbandymo ir priėmimo aktas. Technologinių dokumentų pildymo reikalavimai.</p> <p>Gavinių ir lydinčių dokumentų atitikties reikalavimai. Įrenginių įsigijimo/ remonto kaštų vertinimas, biudžeto/ sąmatos sudarymo reikalavimai. Atsargų lygio normos ir optimizavimas. Įrenginių ir jų detalių pirkimo planų sudarymas. Įrangos pirkimo procedūros ir būdai.</p>
	<p>Organizuoti techninių mechatroninių sistemų aptarnavimą ir vertinimą.</p>	<p>Mechatroninių ir elektroninių sistemų (hidraulinių, pneumatinių, mechaninių, elektroninių sistemų ir jų elementų) eksploatavimo ir techninio aptarnavimo taisyklės. Mechatroninių, elektroninių sistemų eksploatavimo saugos reikalavimai. Mechatroninės sistemos komponentų (jutiklių, valdymo ir vykdymo įrenginių, hidraulinių sistemų, pneumatinių sistemų, mechaninių sistemų) būklės vertinimas.</p>
<p>Gamybos proceso ir priemonių projektavimas (LTKS VI)</p>	<p>Projektuoti technologinį gamybos procesą.</p>	<p>Popieriaus ir jo gaminių gamybos procesai. Gamybos procesų aptarnavimo sistemos. Technologinio gamybos proceso inžinerinių uždavinių sprendimas. Popieriaus ir gaminių gamybai naudojamų įrenginių techninės charakteristikos. Technologinis gamybos procesas. Gamybos planų sudarymo programų žinojimas. Techninių dokumentacijų rengimo reikalavimai ir pildymo reikalavimai.</p>
	<p>Projektuoti ir tobulinti technologinę įrangą.</p>	<p>Įrenginių veiklos optimizavimo (aptarnavimo kaštų mažinimas, energinio taupymo mechanizmų sudarymas, kt.) žinios. Reikalavimai skaičiavimams atlikti. Inžinerinių projektų kaštų vertinimo metodai. Analizės žinios. Įrengimų aptarnavimo laiko optimizavimas. Techninės užduoties analizės būdai. Techninio pasiūlymo teikimo reikalavimai. Projektiniai</p>

		<p>ir stiprumo skaičiavimo metodai. Gaminio konstravimo būdai. Konstravimo dokumentacijos reikalavimai.</p> <p>Įrenginių ir jų detalių gedimai. Gedimų šalinimo būdai. Įrenginių ir jų dalių atnaujinimo būdai. Kontrolės būdai ir kontroliuojami parametrai.</p>
<p>Popieriaus gamybos proceso organizavimas (LTKS VI)</p>	<p>Organizuoti ir koordinuoti technologinį gamybos procesą.</p>	<p>Technologinio proceso struktūros sudarymo reikalavimai. Gamybos proceso organizavimo žinios. Produkto gamybai reikalingų žaliavų / medžiagų ir energetinių resursų normatyvų / receptūrų reikalavimai. Įrengimų normatyvų našumo sudarymo reikalavimai. Gamybinių parametrų aprašymo ir įdiegimo gamyboje reikalavimai. Įrengimų perreguliavimų sudarymo ir tobulinimo administravimo reikalavimai. Technologinių problemų sprendimo būdai. Inžinerijos principai ir saugos taisyklės. Įrengimų nustatymo, perreguliavimų administravimo reikalavimai, atsižvelgiant į medžiagų specifikacijas. Apžiūrų ir priežiūros grafikams keliami reikalavimai. Gamybos techninių sąlygų rengimo reikalavimai. Medžiagų, įrangos, vamzdinių, medžiagų srautų, pajėgumo ir gamyklos bei sistemų išdėstymo reikalavimai. Brėžinių į matavimo stalą suvedimo bei atnaujinimo žinios. Konstrukcinės dokumentacijos paruošimo reikalavimai. Gamybos proceso dokumentavimo, aktavimo reikalavimai. Kokybiškas, našus ir ekonomišką gamybos procesą. Technologinio proceso nuoseklumas. Technologiniai parametrų, standartai ir reikalavimai. Gamybos proceso metu naudojami įrankiai. Automatikos pagrindai. Popieriaus masės paruošimo technologijos. Popieriaus paviršiaus padengimo technologijos. Nustatytų gamybos išlaidų lygio (medžiagų, žaliavų,</p>

		energetinių sąnaudų) normos. Saugaus darbo su mašinomis, įranga ir įrenginiais reikalavimai. Profesinės rizikos veiksnių, būdų ir priemonių rizikai mažinti žinios.
	Teikti siūlymus naujam gaminiui diegti.	Techninių sąlygų įvertinimo bei su tuo susijusių dokumentų / sprendimų parengimo, įskaitant produkto techninės-konstruktorinės dokumentacijos parengimą, reikalavimai. Naujų produktų ir gamybos būdų arba modifikuotų produktų ir gamybos būdų bandymų ir testų atlikimo reikalavimai. Gaminių projektavimas ir įvedimas į gamybą. Kuriamų ir tobulinamų gamybos būdų diegimo į gamybą metodai. Naujo produkto kainos įvertinimo, atsižvelgiant į technologijos proceso kaštus, metodai. Numatomų gaminių prototipų kūrimo technologijos.
	Bandyti naujas ir naudojamas medžiagas popieriaus gamybos procese.	Naujų ir gaminamų gaminių technologinio vertinimo reikalavimai. Siūlymų, sprendimų rengimo ir teikimo reikalavimai projektuojant naujus produktus, organizuojant, atliekant bandomųjų pavyzdžių, partijų gamybą, pateikiant bandymų išvadas. Naujų technologijų ir medžiagų paieškos galimybės bei įdiegimo gamyboje būdai. Medžiagų bandymų laboratorijose žinios. Darbo našumo didinimo, gerinant technologinius procesus bei kuriant naujus gaminius, būdai ir priemonės.
Popieriaus gamybos kokybės užtikrinimas (LTKS VI)	Kontroliuoti popieriaus gamybos proceso kokybę.	Reikalavimų dėl kokybės/ techninės kontrolės organizavimo, atliekant produkto bei paties gamybos proceso kokybės kontrolę, reglamentavimas. Kontrolės vietų, kontroliuojamų parametrų, kontrolės periodiškumo bei patikrai naudojamų įrenginių, prietaisų, įrangos darbo reikalavimai. Planinių profilaktinių remontų technologinių darbų planų rengimo, jų vykdymo kontrolės, atliktų darbų priėmimo

	<p>reikalavimai. Produktui pagaminti būtinų parengimo darbų, procesų bei tam reikalingų vykdyti medžiagų / žaliavų, energetinių resursų, techninių technologinių operacijų reikalavimai (nuo paruošiamųjų operacijų iki produkto supakavimo, sandėliavimo, transportavimo procedūrų, įskaitant reikalavimus darbo vietos organizavimui, darbo režimui ir našumui, darbuotojų vykdomos prekių kokybės kontrolės reglamentavimui).</p> <p>Reikiamų gamybos dokumentų, sertifikatų reikalavimai. Asmeninių saugos priemonių, darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos reikalavimai.</p> <p>Saugaus darbo su mašinomis, įranga ir įrenginiais reikalavimai. Profesinės rizikos veiksniai, būdai ir priemonės rizikai mažinti. Kokybės kontrolės priemonės, jų rūšys ir taikymo specifika.</p> <p>Vadybos sistemų pagal LST EN ISO 9001, 14001, 22000 bei BRC reikalavimai. Kokybės tikrinimo planų organizavimo ir vykdymo reikalavimai. Gamybinėje aplinkoje atliekamos gamybos kokybės kontrolės reikalavimai. Kokybės kontrolės proceso dokumentavimo taisyklės ir reikalavimai. Kokybės valdymo sistemos rengimo, tobulinimo ir diegimo darbų žinios. Vidinių kokybės kontrolės sistemų, apimančių kiekvieną gamybos proceso etapą, nuo žaliavų priėmimo iki galutinio produkto pardavimo, žinios. Popieriaus gamybos procese naudojamos kokybės kontrolės sistemos, principai, metodai. Kokybę apibūdinančios informacijos, gaunamos iš įvairių gamybos pakopų, analizės būdai. Kokybės kontrolės priemonės ir jų taikymo principai. Kokybės gerinimo būdai ir priemonės.</p>
--	--

	<p>Kontroliuoti produkcijai gaminti reikalingos žaliavos kokybę.</p>	<p>Medžiagų kokybės ir saugos standartai. Medžiagų priėmimo instrukcijos ir reikalavimai (SDL, techninės sąlygos, FSC sertifikatai ir kt.). Žaliavos rūšys ir kokybės standartai. Patikrų ir bandymų duomenų (masės, temperatūros, rūšies, drėgnumo, patikrinto ar surūšiuoto kiekio) registravimo reikalavimai. Skirtingų medienos rūšių savybės. Plaušinių medžiagų (celiuliozės, medienos masės, makulatūros, sintetinio pluošto) charakteristikos. Gamybos priedų (užpildų, klijų, dažų) savybės. Popieriaus masės paruošimo technologijos (makulatūros masės gamyba, makulatūros plaušinimas, grubus valymas), gamybos proceso parametrai, įrenginiai, technologinis reglamentas. Popieriaus paviršiaus padengimo technologijos. Įvairios popieriaus masės derinimo savybės. Brėžiniai, schemas.</p>
	<p>Kontroliuoti popieriaus kokybę.</p>	<p>Galutinio produkto patikrinimas, tikrinimo reikalavimai. Gaminių, jų dalių ir medžiagų techniniai reikalavimai ir standartai. Gaminamų produktų sudėtis ir technologijų tobulinimo būdai. Patikrintos produkcijos ženklinimo reikalavimai. Utilizacijai paruoštų detalių patikrinimo pagal atsargų nurašymo aktą reikalavimai. Popieriaus kokybinės charakteristikos: rūšys, sudėtis, baltumas ir kt. Produkcijos ir jos parametrų tikrinimo reikalavimai. Neatitikčių ir jų korekcinių veiksnių dokumentavimo reikalavimai. Gamybos stabdymo reikalavimai. Neatitikčių, gedimų rūšys (kritinė neatitiktis). Vidinio ir išorinio broko analizės metodai. Neatitikties atsiradimo priežastys ir jų nustatymo būdai. Neatitikčių šalinimo būdai ir priemonės. Brėžinių, duomenų, kitos medžiagos analizės būdai, siekiant nustatyti techninius reikalavimus ir tikrinimo bei bandymo procedūras.</p>

		Matavimo prietaisų darbo principai (ruletė, slankmatis, stormatis, termometras, mikrometras, drėgnomatis, blizgomatis ir kt.).
<i>Reikalavimai asmeniui, siekiančiam įgyti kvalifikaciją (išsilavinimas, kvalifikacija, profesinė patirtis) (jeigu taikoma)</i>	Aukštasis aplinkos inžinerijos studijų krypties išsilavinimas, profesinio bakalauro arba bakalauro kvalifikacinis laipsnis.	
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacijos vienetus sudarantys kompetencijų deriniai įgyjami studijuojant inžinerijos mokslų studijų krypčių grupės pirmosios pakopos studijose arba iš profesinės veiklos patirties. Kvalifikacijos suteikimas nereglamentuojamas.	
<i>Kvalifikacijos įgijimui taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos įstatymus (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas teisės aktų nustatyta tvarka.	
<i>Kvalifikacijos atitikimas Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	

15. Kvalifikacijos pavadinimas: popieriaus gaminių gamybos inžinierius, LTKS VII

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	<p>Veiklos objektas: popieriaus, popieriaus gaminių gamybos veiklos planavimas, valdymas, procesų optimizavimas ir tobulinimas.</p> <p>Veiklos uždaviniai: 1) planuoti ir organizuoti gamybos procesą, užtikrinti darbuotojų saugų darbą; 2) užtikrinti gaminių gamybos kontrolę; 3) diegti novatoriškus technologinius ir metodinius sprendimus bei optimizuoti kaštus.</p> <p>Tipinės darbo priemonės: kompiuteris, organizacinė technika, ryšio priemonės, transporto priemonės.</p> <p>Tipinės darbo sąlygos: dirbama uždaroje patalpoje, būdingas individualus ir komandinis darbas.</p> <p>Ypatingi reikalavimai sveikatai: privalu atlikti sveikatos profilaktinį patikrinimą ir turėti asmens medicininę knygelę arba privalomojo sveikatos patikrinimo medicininę pažymą.</p> <p>Papildoma informacija: popieriaus gamybos inžinierius savo veikloje vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkosaugos reikalavimais. Jam svarbios šios asmeninės savybės: gebėjimas vadovauti, planuoti, organizuoti, atsakingumas, kryptingumas (gebėjimas pasiekti užsibrėžtą</p>
------------------------------------	---

	rezultata), savarankiškumas. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti inžinieriaus darbą popieriaus gaminių projektavimo, gamybos ir perdirbimo įmonėse.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
Popieriaus gaminių gamybos proceso planavimas ir organizavimas (LTKS VII)	Organizuoti popieriaus gaminių gamybos procesą.	Popieriaus gaminių gamybos planų sudarymo proceso bei savalaikio jų vykdymo reikalavimai. Resursų, veiklos, susijusios su gaminių kokybe ir kiekiu, kaštų ir terminų laikymusi ir darbo jėgos poreikiais, planavimo ir savalaikio produkcijos tiekimo reikalavimai. Gamybos strategijos ruošimo žinios. Gamybai reikalingų įrankių ir įrenginių, medžiagų sąnaudų, darbuotojų skaičiaus, gamybos efektyvumo ir kitų gamybos efektyvumą lemiančių veiksnių numatymas. Biudžeto valdymo žinios. Pramonės, verslo, administravimo ir kitokių projektų analizė. Būtinų darbo priemonių numatymas. Technologinių įrenginių ir įrangos techniniai reikalavimai ir eksploataavimo taisyklės. Popieriaus gamybos procesai ir įrenginių veikimo principai. Efektyviausių ir rentabiliausių gamybos verslo ir administravimo operacijų nustatymo būdai. Gamyboje kylančių problemų analizės ir sprendimo būdai. Darbuotojų darbo saugos gamyboje kontrolė, saugaus darbo ir nelaimingų atsitikimų profilaktikos priemonės.
	Nustatyti darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo poreikį ir organizuoti mokymus.	Naujų darbo vietų kūrimo (įskaitant dalyvavimą darbuotojų atrankose), arba mažinimo reikalavimai. Personalo valdymo žinios. Gamybos padalinių darbuotojų mokymų poreikio nustatymo būdai ir priemonės.
Popieriaus gaminių gamybos kokybės kontrolė (LTKS VII)	Kontroliuoti žaliavų kokybę ir jų panaudojimą.	Žaliavų kokybės standartai. Žaliavų inventorizacijos gamybiniuose padaliniuose reikalavimai. Medžiagų apskaitos ir jų kokybės nustatymo metodikos. Produkto gamybai reikalingų žaliavų / medžiagų ir energetinių

		<p>resursų normatyvai. Medžiagų kokybės ir saugos standartai. Techninės įrangos kokybės ir saugos reikalavimai. Vadybos sistemų pagal LST EN ISO 9001, 14001, 22000 bei BRC reikalavimai. Kokybės sistemų ir veiklos audito bei produktų kokybės kontrolės žinios.</p>
	<p>Kontroliuoti darbo efektyvumą.</p>	<p>Kontrolės planų ir taikytinų kontrolės priemonių sudarymo reikalavimai. Pokyčių valdymas. Gamybos proceso standartizavimas. Efektyvaus medžiagų ir įrenginių naudojimo būdai. Darbo laiko apskaitos tyrimų rengimo ir organizavimo reikalavimai bei rezultatų panaudojimo būdai. Darbuotojų poreikio nustatymo būdai. Darbo našumo padidinimo būdai ir priemonės.</p>
	<p>Kontroliuoti popieriaus gaminių gamybos procesus.</p>	<p>Popieriaus žaliavų charakteristikos. Kokybiško, našaus ir ekonomiško gamybos proceso organizavimas. Technologiniai parametrai, atitinkantys standartus ar kitus reikalavimus. Popieriaus ir jo gaminių gamybos technologijos. Gamybos procese metu naudojami įrenginiai. Įrenginių darbo ir kokybės reikalavimai. Techniniai, technologiniai, kokybės vadybos, aplinkosaugos, darbų saugos ir priešgaisrinės saugos reikalavimai. Gamybos apskaitos reikalavimai. Įrenginių, prietaisų kalibravimo organizavimas. Įrenginių našumo reikalavimai.</p>
	<p>Kontroliuoti gaminamą produkciją ir jos kokybę.</p>	<p>Produkcijos pakrovimo taisyklės. Gaminamos ir gatavos produkcijos inventorizacijos gamybiniuose padaliniuose reikalavimai. Gamybos duomenų ir ataskaitų rengimo reikalavimai. Produkcijos kokybės rodikliai, gamybos apimčių ir terminų normos. Neatitiktinių produktų prevencijos organizavimo reikalavimai ir neatitiktinių produktų atsiradimo priežasčių analizės būdai.</p>

		Neatitiktinių produktų tvarkymo, perdirbimo procesai.
Popieriaus gaminių gamybos procesų optimizavimas ir tobulinimas (LTKS VII)	Diegti novatoriškus technologinius ir metodinius sprendimus.	Naujų technologijų, įrenginių ar metodikų pritaikomumo ir atsipirkimo įmonės aplinkoje įvertinimas. Gamybos proceso nuolatinio vystymo, inovacijų įsisavinimo organizavimas ir efektyvumo didinimas. Naujos įrangos ir įrenginių įsigijimas ir įdiegimo organizavimas. Pažangių darbo metodikų pritaikymas. Pažangių technologijų ir medžiagų diegimo organizavimas. Pokyčių vadyba. Užsienio praktikų analizė, jų pritaikomumas.
	Analizuoti gamybos rezultatus ir rengti siūlymus gamybos procesams optimizuoti.	Analitiniai problemų sprendimo būdai. Tiekėjų ir potencialių klientų komercinių pasiūlymų analizė ir vertinimas. Medžiagų, žaliavų panaudojimo reikalavimai. Apskaita. Statistiniai ir nestatistiniai skaičiavimo metodai. Duomenų apdorojimas. Gamybos rodiklių analizė. Darbo užmokesčio sistemos gamybiniais padaliniais kūrimo bei tobulinimo reikalavimai. Kaštų optimizavimas, gamybos planavimas, gamybinių įrengimų atnaujinimo projektų valdymas. Medžiagų, žaliavų ir energijos taupaus naudojimo normos. Ekonominio veiksmingumo skaičiavimo metodai. Efektyviausios ir ekonomiškiausios organizacinės sandaros įvertinimo metodai. Darbo vietų standartizavimo ir modernizavimo būdai ir priemonės. Netiesioginių kokybės kaštų įtakos įmonės rezultatams vertinimo būdai ir jų mažinimo priemonės.
<i>Reikalavimai asmeniui, siekiančiam įgyti kvalifikaciją (išsilavinimas, kvalifikacija, profesinė patirtis) (jeigu taikoma)</i>	Aukštasis inžinerijos mokslų studijų krypties grupės išsilavinimas, magistro kvalifikacinis laipsnis.	
<i>Kvalifikacijos įgijimas</i>	Kvalifikacijos vienetus sudarantys kompetencijų deriniai įgyjami studijuojant inžinerijos mokslų studijų krypties grupės antrosios pakopos studijose arba iš profesinės veiklos patirties. Kvalifikacijos suteikimas nereglamentuojamas.	

<i>Kvalifikacijos įgijimui taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos įstatymus (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas teisės aktų nustatyta tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitikimas Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.
